

KAMIL TROJAN 082 43 SEDLICE 229

ZARIADENIE NA ZBER ODPADOV

ZÁMER

**navrhovanej činnosti v zmysle zákona NR SR
č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov činností na
životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých
zákonov v znení neskorších predpisov**

Sedlice, marec 2014

OBSAH	Str.
I. Základné údaje o navrhovateľovi	5
I.1 Názov	5
I.2 Identifikačné číslo	5
I.3 Sídlo	5
I.4 Oprávnený zástupca navrhovateľa	5
I.5 Kontaktná osoba	5
II. Základné údaje o zámere	5
II.1 Názov	5
II.2 Účel	5
II.3 Užívateľ	6
II.4 Charakter navrhovanej činnosti	6
II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti	6
II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	6
II.7 Termín začatia a ukončenia činnosti	6
II.8 Stručný opis technického a technologického riešenia	7
II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	9
II.10 Celkové náklady	9
II.11 Dotknutá obec	10
II.12 Dotknutý samosprávny kraj	10
II.13 Dotknuté orgány	10
II.14 Povoľujúci orgán	10
II.15 Rezortný orgán	10
II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných , predpisov	10
II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zámeru presahujúcich štátne hranice	10
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	11
III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	11
III.1.1 Geomorfologické pomery.....	12
III.1.2 Geologické pomery	14
III.1.3 Pôdne pomery	15
III.1.4 Klimatické pomery	17
III.1.5 Ovzdušie	19
III.1.6 Hydrologické pomery.....	21
III.1.7 Fauna a flóra	23
III.1.8 Chránené územia a ochranné pásma	23
III.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenérie	37
III.2.1 Krajina a krajinný obraz	37
III.2.2 Stabilita	38
III.2.3 Ochrana krajiny	43
III.2.4 Scenéria	43
III.3 Obyvateľstvo a jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty , územia	44
III.3.1 Demografické údaje	44
III.3.2 Sídla	45
III.3.3 Aktivity.....	48
III.3.4 Infraštruktúra	48
III.3.5 Produktovody.....	50

II.3.6 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti.....	52
III.3.7 Archeologické lokality.....	52
III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	53
III.4.1 Celková kvalita životného prostredia človeka a súčasný zdravotný stav obyvateľstva	53
III.4.2 Znečistenie ovzdušia	55
III.4.3 Znečistenie povrchových a podzemných vôd	56
III.4.4 Znečistenie pôd a horninového prostredia.....	57
III.4.5 Odpadové hospodárstvo	59
III.4.6 Hluk a radónové riziko.....	61
III.4.7 Ohrozenosť vegetácie a biotopov	61
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie.....	62
IV.1 Požiadavky na vstupy	62
IV.2 Údaje o výstupoch.....	63
IV.2.1 Vplyv na obyvateľstvo	63
IV.2.2 Voda.....	63
IV.2.3 Ovzdušie	64
IV.2.4 Odpady.....	64
IV.2.5 Zdroje hluku a vibrácií	64
IV.2.6 Žiarenie, teplo, zápach	65
IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné , prostredie	65
IV.3.1 Priamy vplyv na životné prostredie	65
IV.3.2 Nepriamy vplyv na životné prostredie	66
IV.4 Hodnotenie zdravotných rizík	68
IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia	69
IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	70
IV.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	71
IV.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	71
IV.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	71
IV.10 Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie	71
IV.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.....	74
IV.12 Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi	74
IV.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	74
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	75
V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	75
V.2 Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty	75
V.3 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu	76
VI. Mapová a iná dokumentácia	76
VII. Doplňujúce informácie k zámeru	77

VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer ,a zoznam hlavných použitých materiálov.....	77
VII.2 Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred , vypracovaním zámeru	79
VII.3 Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii , u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení	79
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru	79
IX. Potvrdenie správnosti údajov	79

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov

KAMIL TROJAN

I.2 Identifikačné číslo

44148291

I.3 Sídlo

082 43 Sedlice 229

Miesto nakladania s odpadom

082 43 Sedlice 229

I.4 Oprávnený zástupca obstarávateľa

Meno a priezvisko: Kamil Trojan

Adresa: 082 43 Sedlice č. 229

Telefónne číslo: 0949282535

I.5 Kontaktná osoba, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

Meno a priezvisko: Kamil Trojan

Adresa: 082 43 Sedlice č. 229

Telefónne číslo: 0949282535

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.1 Názov

Zariadenie na zber odpadov

II.2 Účel

Predmetom posudzovanej činnosti je prevádzka zariadenia na zber odpadov kategórie ostatné odpady – kovový odpad, papier a lepenka, sklo, plasty, guma. V prevádzke zariadenia bude činnosť vykonávaná v zmysle príslušných ustanovení zákona NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) na základe rozhodnutia Okresného úradu v Prešove, odboru starostlivosti o životné prostredie. Podľa platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve sa na vykonávanie navrhovanej činnosti vyžaduje posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

V zariadení sa bude vykonávať zhromažďovanie vybraných druhov odpadov za účelom ich prepravy a následného zhodnocovania oprávnenou osobou v súlade s ustanoveniami zákona o odpadoch a všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na jeho základe.

V súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon EIA) sa jedná o činnosť, uvedenú v prílohe č. 8 zákona, bod 9. Infraštruktúra, položka č. 10 – Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel, spôsob posudzovania – zisťovacie konanie, prahové hodnoty bez limitu.

Navrhovateľ požiadal Okresný úrad v Prešove o upustenie od variantného riešenia zámeru.

II.3 Užívateľ

Obchodné meno: KAMIL TROJAN

II.4 Charakter navrhovanej činnosti:

Posudzovaná činnosť je nová činnosť - zhromažďovanie (zber, výkup) odpadov zo železných kovov a neželezných kovov, skla, papiera a lepenky, plastov, gumy.

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Prešovský
Okres: Prešov
Obec: Sedlice
Katastrálne územie: Sedlice
Parcelné čísla: č. 113/4, 113/5.

Prevádzka zberne je lokalizovaná v obci Sedlice č. 229, vedľa rodinného domu, takmer na konci obce. Posledný dom je vo vzdialenosti cca 150 metrov. Najbližší rodinný dom je po ľavej strane za obecnou komunikáciou vo vzdialenosti asi 40m. Po pravej strane je rodinný dom prenajímateľa pozemku – dom rodičov prevádzkovateľa zberne, s ktorými prevádzkovateľ nájomnú zmluvu na užívanie dvora na podnikateľskú činnosť.

II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Mapová príloha č. 3 - Letecký snímok
Mapová príloha č. 4 - Širšie vzťahy – umiestnenie navrhovanej činnosti

II. 7 Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termín začatia prevádzky: apríl 2014
Termín ukončenia prevádzky: Neuvažuje sa o konkrétnom termíne ukončenia prevádzky. Vzhľadom na predmet činnosti uvažujeme s dlhodobou prevádzkou zariadenia, bez určenia termínu ukončenia.

Prevádzka sa bude modernizovať a upravovať podľa aktuálnych potrieb a v súlade s platnými predpismi v odpadovom hospodárstve.

II. 8 Stručný popis technického a technologického riešenia

Nakladanie s odpadmi bude výkup odpadov kategórie ostatný od jednotlivých pôvodcov odpadov. Materiál sa pri vstupe skontroluje, odváži a uloží podľa charakteru a hrúbky materiálu do kontajnera. Farebné kovy budú ukladané v sklade. Jednotlivé druhy odpadu sú triedené a zhromažďované tak, aby nedošlo k ich pomiešaniu. Vytriedené odpady sa odovzdávajú oprávnenému odberateľovi.

Zariadenie na zber odpadov sa nachádza v k.ú. Sedlice na parcelách č. 113-4 zastavané plochy, 113-5 záhrada - LV č. 144.

Areál, v ktorom sa bude vykonávať zber odpadov, je v prenájme prevádzkovateľa. Oplotenie prevádzky zo severnej ľavej strany tvorí betónový múrik do výšky 25cm a pletivo vo výške 1,5m. Z pravej strany je plot z drevených latiek v dĺžke 6m. Ďalej pokračuje severná stena rodinného domu v dĺžke 10m. Dažďová voda z celého pozemku sa odvádza čiastočne odvodňovacím systémom, ktorý je vybudovaný na časti pozemku, vsakovaním a samovoľným odtečením. Najbližší vodný tok je vo vzdialenosti cca 15 m za miestnou komunikáciou.

V priestoroch prevádzky zberu odpadov je vlastná studňa a vodovod. V obci nie je vybudovaný obecný vodovod. Používanie hygienického zariadenia je zabezpečené v priestoroch rodinného domu prenajímateľa.

Dopravné napojenie je na miestnu komunikáciu.

Technické zabezpečenie prevádzky:

Na prevádzke bude váha s nosnosťou do 500kg a kontajner na železný šrot. Na farebné kovy, papier a plasty bude slúžiť murovaná budova (garáž), ktorá sa nachádza priamo v prevádzke. V nej budú umiestnené kovové nádoby na farebné kovy. V tejto budove je elektrické osvetlenie. Rozmery priestoru v sklade využívané na danú činnosť sú 5x6 m.

Vykupovať sa budú odpady kategórie ostatné. Železný odpad sa bude upravovať rezaním flexobruskou a manuálnym rozoberaním. Manipulačnú plochu zberne tvorí plocha o rozmeroch 18x7m vysypaná štrkom. Vykúpený odpad bude odvážaný odberateľom odpadu.

Zariadenie na zber odpadov je v zmysle § 20 Vyhlášky MŽP SR č.283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch označené informačnou tabuľou viditeľnou z verejného priestranstva s nasledovnými údajmi:

- názov zariadenia
- obchodné meno a sídlo prevádzkovateľa
- prevádzkový čas zariadenia
- zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá
- názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia
- meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevádzku a číslo telefónu.

Zariadenie bude slúžiť na zber odpadov od fyzických osôb nepodnikateľov, ako aj od právnických a fyzických osôb – podnikateľov, pri ktorých činnosti vznikajú uvedené odpady. Pri preberaní odpadov z kovov do zariadenia sa postupuje v zmysle § 19 ods. 4 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Pri preberaní odpadu prevádzkovateľ si vyžiada preukázanie totožnosti predložením dokladu totožnosti fyzickej osoby alebo zodpovedného zástupcu právnickej osoby, od ktorých sa odpad vykupuje. Zároveň sa vykoná opis a fotodokumentácia vykúpeného odpadu. Uvedené údaje sú evidované a evidencia je archivovaná 5 rokov.

Vstupná kontrola je zabezpečená prevádzkovateľom zariadenia tak, aby sa dohliadalo na preberané druhy odpadov pre presné určenie a zaradenie v zmysle katalógu odpadov. Materiál s neidentifikovanými vlastnosťami, ktorého výkup nie je povolený, nebude do zariadenia prijatý.

Prevádzkovateľ pri zbere a výkupe odpadov je povinný plniť ustanovenia § 19 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch. Priestor na zhromažďovanie odpadov je prevádzkovaný tak, aby nemohlo dôjsť k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie a zdravie ľudí a k poškodzovaniu hmotného majetku

Odpady, s ktorými sa v zariadení na zber odpadov bude nakladať, sú zaradené v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov nasledovne:

Tabuľka č. 1: Zoznam druhov odpadov

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória
10 02 10	okuje z valcovania	O
11 05 01	tvrdý zinok	O
12 01 01	piliny a triesky zo železných kovov	O
12 01 03	piliny a triesky z neželezných kovov	O
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 04	obaly z kovu	O
15 01 07	obaly zo skla	O
16 01 17	železné kovy	O
16 01 18	neželezné kovy	O
16 01 19	plasty	O
16 01 20	sklo	O
17 02 02	sklo	O
17 02 03	plasty	O
17 04 01	meď, mosadz, bronz	O
17 04 02	hliník	O
17 04 03	olovo	O
17 04 04	zinok	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 04 06	cín	O
17 04 07	zmiešané kovy	O
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10	O

19 10 01	odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	odpad z neželezných kovov	O
19 12 01	papier a lepenka	O
19 12 02	železné kovy	O
19 12 03	neželezné kovy	O
19 12 04	plasty a guma	O
19 12 05	sklo	O
20 01 01	papier a lepenka	O
20 01 02	sklo	O
20 01 39	plasty	O
20 01 40	kovy	O

II.9 Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite

Navrhovateľ sa rozhodol zabezpečovať na území obce Sedlice činnosť zberu odpadu na uvedenom priestore hlavne z dôvodu, že v obci Sedlice ani v blízkom okolí nie je zariadenie na zber vyššie uvedených odpadov. Najbližšia zberňa na kovový odpad je v obci Gelnica, vzdialená cca 25 km. Navrhované priestory zberne vyhovujú aj z dôvodu vhodnej lokalizácie a vyhovujúceho dopravného napojenia, s existujúcimi potrebnými inžinierskymi sieťami a bez ďalších nárokov na záber pôdy. Priestory na prevádzku zberu odpadu sú v prenájme navrhovateľa a sú vhodné aj z hľadiska nákladovosti na jej zriadenie a používanie. Realizáciou navrhovanej činnosti zberu odpadov za účelom ich ďalšieho využitia sa rozšíri ponuka služieb v oblasti nakladania s odpadmi, umožní sa lepšia dostupnosť obyvateľstva a právnických a fyzických osôb oprávnených na podnikanie na odovzdanie týchto druhov odpadov. Výkupom kovového odpadu, odpadu papiera, plastov, skla, gumených a jeho následným odovzdaním oprávneným subjektom sa zabezpečí vyššia miera zhodnotenia odpadov, ako aj ochrana životného prostredia, zníženie počtu tzv. divokých skládok.

Uvedeným spôsobom sa dosiahne vyššie zhodnocovanie odpadov, čo je v súlade s cieľmi Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, ktorý uprednostňuje zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním.

II.10 Celkové náklady:

Priestory zariadenia na zber sú v súčasnosti oplostené, stavba na kancelárske priestory a zber papiera, farebných kovov je taktiež vybudovaná (tvorí ju časť jestvujúcej garáže). V prevádzke je jestvujúce hygienické zariadenie. Pozemok na manipuláciu s odpadom je spevnený, vysypaný štrkom, časť pozemku má vybudovanú drenáž. Realizácia zámeru bude vyžadovať zakúpenie kontajnerov a váhy. Žiadne dodatočné investície nebudú potrebné.

II.11 Dotknutá obec

Obec Sedlice

II.12 DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Prešovský samosprávny kraj

II.13 DOTKNUTÉ ORGÁNY

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Prešove
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prešov
Okresný úrad Prešov, odbor krízového riadenia a CO
Okresný úrad Prešov, odbor pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie
Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie,
úsek odpadového hospodárstva
Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie,
úsek ochrany vôd
Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie,
úsek ochrany prírody a krajiny
Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie,
úsek ochrany ovzdušia

II.14 POVOĽUJÚCI ORGÁN

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie

II.15 REZORTNÝ ORGÁN

Ministerstvo životného prostredia SR

II.16 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov podľa § 7 ods. 1
písm. d) zákona NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení
niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

II.17 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Navrhovaná prevádzka nebude mať na životné prostredie vplyv
presahujúci štátne hranice. Navrhované činnosti nie sú zahrnuté do
zoznamu činností podliehajúcich medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska
ich vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice podľa prílohy
č. 13 zákona č. 24/2006.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Územná charakteristika prírodného potenciálu Štruktúra krajiny

Katastrálne územie obce Sedlice je v dotyku s katastrálnymi územiami obci Suchá Dolina, Janov, Bajerov, Kvačany, Miklušovce na území Prešovského okresu a Malá Lodina v okrese Košice okolie. Obec sa nachádza v juhozápadnej časti okresu Prešov. Riešené územie má nepravidelný mierne pretiahnutý tvar s dlhšou osou v smere sever – juh v dĺžke približne 5,0 km, maximálna šírka v smere východ – západ je tiež 5,0 km. Územie obce Sedlice má podhorský charakter s výškovým položením od nadmorskej výšky 372 do 681 m.n.m. Stred obce pri kostole sa nachádza vo výške 425 m nad morom. Územím katastra obce preteká potok Sopotnica so svojimi ľavými prítokmi. Potok Sopotnica je ľavým prítokom rieky Hornád mimo územia okresu Prešov.

Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry a využívania vymedzeného územia v katastrálnom území Sedlice vzhľadom na jeho rozlohu je podiel ekologicko stabilných krajinných prvkov menej zastúpený. V území prevláda na jednej strane lesná prírodná krajina (južná časť), na druhej strane zas poloprírodná krajina s menším zastúpením trvalých trávnych porastov (využívaných na kosenie) v prepojení na poľnohospodársky využívanú ornú pôdu. Tieto štruktúry vyplňajú svahy stredového kotla a zarovnané pretiahnuté sedlá po celom obvode i v strede územia v rámci členitej Sedlickej brázdy.

Územie možno charakterizovať ako ekostabilizačne nevyváženú krajinu. V katastrálnom území obce Sedlice sú podľa evidencie nehnuteľnosti nasledujúcim podielom zastúpené jednotlivé druhy pozemkov, ktoré tvoria súčasnú krajinnú štruktúru a využitie územia:

Tabuľka č. 2:

Plocha	%	ha
orná pôda	27	419
lúky a pasienky	19	294
záhrady, ovocné sady	2	27
lesy	43	676
vodné plochy	1	13
zastavané plochy	4	59
ostatné	4	68
Celkom:	100	1 556

Zdroj: Katalógové listy Slovenskej agentúry životného prostredia a
Štatistický úrad Slovenskej republiky

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že zornenie je 294 ha, čo predstavuje 27 % z celkovej výmery a 676 ha zaberajú lesy čo je 43 % rozlohy územia obce. Obec sa nachádza v nenarušenom prírodnom prostredí z hľadiska krajinnej scenérie. Negatívne vplyvy poľnohospodárskej veľkovýroby spojené s hrubými zásahmi do prírodných ekosystémov nie sú v porovnaní s inými regiónmi veľmi výrazné.

Poddolované územia a staré záťaže

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú žiadne poddolované územia. Na území obce v jej južnej časti pri ceste a v kameňolome sú evidované dve nepovolené skládky tuhého domového odpadu, ktoré je potrebné odstrániť a plochy skládok následne rekultivovať.

Zosuvné územia a erózne javy

Z významných geodynamických javov sa v katastrálnom území obce Sedlice veľmi ojedinele nachádzajú svahové poruchy na paleogéne. Predmetné územie sa vyznačuje slabou náchylnosťou územia na zosúvanie, v priestore Sedlickej brázdy silnou náchylnosťou územia na zosúvanie. Zosuvné územia na území obce nie sú badateľné.

Prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory

Podľa podkladov Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave v údolí potoka Sopotnica v južnej časti katastrálneho územia obce Sedlice sa nachádzajú ložiská vyhradených a nevyhradených nerastov, s určenými dobývacími priestormi dolomitu – stavebného kameňa.

III.1.1 Geomorfológia

Geomorfologické jednotky

Územie obce Sedlice leží v sústave alpsko–himalájskej, v podsústave Karpaty, v provincii Západné Karpaty. Riešené územie po geomorfologickej stránke spadá do dvoch subprovincii. Severná časť katastra Sedlíc je súčasťou subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Podhôrno–magurskej, celku Šarišskej vrchoviny a časti Sedlická brázda. Južná polovica katastra je súčasťou subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské Rudohorie, celku Čierna hora a podcelku Sopotnické vrchy. Uvedené členenie je podmienené geologickou stavbou, vývinom reliéfu v závislosti od tektonického vývoja a odolnosti zvetrávania horninových komplexov, vodopriepustnosti.

Geomorfologické pomery

Geologická stavba v rozhodujúcej miere modifikuje aj morfológické a morfometrické pomery v riešenom území. Jeho severná polovica sa vyznačuje hladšie modelovaným pahorkatinovým (silne členité pahorkatiny) až vrchovinovým (stredne členité vrchoviny) reliéfom s hlboko zarezanými

dolínami vodných tokov s úzkou údolnou nivou a sklonmi svahov zväčša 3° – 7° . Naproti tomu južná polovica územia má výrazne členitejší vrchovinový (veľmi silne členité vrchoviny) až hornatinový (silne členité nižšie hornatiny) reliéf, pričom veľká časť tohto územia má sklony nad 12° .

Morfometrická charakteristika

Sklonitosť

Sklonitosť reliéfu sa využíva predovšetkým pri stanovovaní rýchlosti odnosu vody a materiálu po svahu, limituje lokalizáciu aktivít v krajine. Podľa všeobecných morfometrických charakteristík je katastrálne územie z hľadiska sklonitosti rozčlenené do šiestich intervalov (0 – 3° , 3 – 7° , 7 – 12° , 12 – 17° , 17 – 25° , 25° a viac).

Najvýraznejšie svahy so sklonom 17 – 25° a viac sa vyskytujú v južnej časti katastra na svahoch masívu Sopotnické vrchy (komplex Čiernej hory), v časti Ostrý hrb, Mlynná hora a Kuncov vrch. Tu sú strmé svahy klesajúce do údolia toku Sopotnice a Sedlického potoka v rozmedzí od 550 do 500 m.n.m. po údolné polohy v nadmorskej výške 420 – 400 m.n.m. V severnej časti katastra miestami na svahoch Zadného dolu, Fabenovej hory, Kopcov a Rešetky.

Intervaly sklonitosti 7 – 12 – 17° sú charakteristické pre zvlnené, členité a miernejšie klesajúce svahy po celom území katastra v rozmedzí 480 – 440 – 400 m.n.m. (prevládajú najmä v severnej polovici katastra, kde je silná členitosť reliéfu). Sklonitosť 0 – 7° je najmä na zarovnaných vrcholových sedlách a platách, zarovnaných plochách v rámci svahov Sedlickej brázdy, v doline pozdĺž toku Sopotnica, Sedlický potok, potok Viselec, Kuncov a Hlboký potok a vo vyerodovaných dolinách ich prítokov.

Expozícia

Poloha svahu s ohľadom na slnečné žiarenie, osvetlenie, vietor a zrážky sa člení podľa svetových strán. Ide o orientáciu reliéfu, ktorá je dôležitá pre stanovenie podkladov pre mikroklimu územia, lokalizáciu poľnohospodárskych plodín, športových aktivít a pod. V katastri sú dve dominantné expozície svahov. Ide o severné a severovýchodné svahy v prepojení v dolinách na svahy južnej a juhozápadnej orientácie v južnej polovici katastra. Pre východnú časť katastra sú dominantné juhozápadne a západne orientované svahy. Zvyšok územia (v strednej časti katastrálneho územia) vyplňajú v prevažnej miere východné a juhovýchodné svahy.

Insolácia

Pri insolácii (inak oslnení) reliéfu ide o priame slnečné žiarenie dopadajúce na zemský povrch a jeho množstvo závisí od výšky Slnka, intenzity žiarenia, od sklonu a expozície povrchu. Z pozorovaní sa zistilo, že najvyššie hodnoty insolácie majú južné až juhozápadné svahy so sklonom v rozmedzí 0 – 12° na zarovnaných polohách. Východne orientované svahy majú v tomto prostredí najvyššiu insolačnú hodnotu v dopoludňajších hodinách, západne orientované svahy majú najvyššiu insolačnú hodnotu.

III.1.2 Geologické pomery dotknutého územia a jeho širšieho okolia

Katastrálne územie obce Sedlice leží na rozhraní dvoch geologických útvarov. Jeho severná časť je budovaná vnútrokarpatským paleogénom. Južnú prevažne zalesnenú časť katastra budujú mezozoické obalové sedimenty zastúpené prevažne stredotriasovými dolomitmi, ktoré južným smerom prišmyková zóna oddeľuje od prvohorných súvrství. Obidva geologické útvary sú vo väčšej alebo menšej miere pokryté kvartérnymi sedimentmi (deluviálne, fluviálne, proluviálne). Smerom z juhu na sever v geologickej stavbe v pruhoch západo – východného smeru sa nachádzajú sivozelené, sivofialové arkózové metadroby, zlepenice a bridlice brusnianskeho súvrstvia permu veporika Čiernej hory. Severne od nich nastupuje pruh sivých a sivozelených metamorfovaných pieskovcov a bridlíc, miestami s vložkami zlepenecov predajnianskeho súvrstvia. Potom nastupuje komplex mezozoických hornín pruhom lúžňanského súvrstvia (kremence, kremenné pieskovce, lokálne s vložkami pestrých bridlíc), na ktorý nadväzujú pestré ílovité, ílovito–piesčité bridlice s vložkami kremencov spodotriasového veku.

Mezozoikum triasového veku smerom na sever, okolo vodného toku Sopotnica, predstavujú raumsauské dolomity ako najrozšírenejšie súvrstvie mezozoika Čiernej hory v tejto oblasti, z celkovou hrúbkou maximálne 200 m. Na kontakte dolomitov nastupuje vnútrokarpatský paleogén pruhom borovského súvrstvia, ktorého prvým členom sú vo všeobecnosti hrubé klastiká s bežnou postupnosťou: brekcie, zlepenice, pieskovce, vápenice a siltovce. Na severnom okraji Čiernej hory prevládajú monomiktné vápencovo–dolomitové brekcie a zlepenice.

Smerom na sever pokračujú tomášovské vrstvy, ktoré reprezentujú jemnozrnné pieskovce a siltovce. Najsevernejšia časť katastra Sedlíc je budovaná konglomerátovým flyšom (prevažujú zlepenice, štrky a pieskovce, často vytvárajú vrcholové časti kopcov) bielopotockého súvrstvia, ktoré sa tiahne v širokom pruhu severne od starších hornín paleogénu. Kvartér je v riešenom území zastúpený prevažne svahovinami vcelku (spravidla ide o zmes svahovín a sutín, od balvanovito–blokovitých, kamenitých, piesčito–kamenitých a piesčitých cez hlinito–kamenité a hlinito–piesčité až po výlučne hlinité) a fluviálnymi nivnými sedimentmi (prevažne hlinité alebo hlinito–štrkovité), tvoriacimi pokryv štrkového súvrstvia dnovej akumulácie alebo samostatnú výplň dna dolín.

V rámci geologickej stavby riešeného územia je potrebné spomenúť jednu raritu, ktorou je ultrabázické teleso ležiace severovýchodne od obce Sedlice a predstavuje harzburgit neznámej stratigrafickej a tektonickej príslušnosti, na ktorý sú viazané špecifické druhy bioty.

Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie prevažuje v severnej a strednej časti katastra rajón pieskovcovo–zlepenecových hornín, v južnej časti katastra ide o rajón vápencovo–dolomitických hornín a rajón spevnených sedimentov vcelku.

Zvýšená seizmicita, vyhodnotenie zemetrasnej činnosti

Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou sa v katastrálnom území obce Sedlice makroseizmická intenzita pohybuje okolo 6 OMSK-64. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží sa pohybuje v intervale 0,80 – 0,99 m.s⁻².

Prírodná rádioaktivita a radónové riziko

Katastrálne územie obce Sedlice patrí do kategórie stredného radónového rizika. V katastrálnom území obce Sedlice nie sú evidované žiadne zdroje prírodného žiarenia ani extrémne anomálie magnetického poľa zeme.

III.1.3 Pôdne pomery

Pedológia

V riešenom území sa z pôdných typov vyskytujú prevažne kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín a kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje zo zvetralín rôznych hornín. V strednej a južnej časti katastra na karbonatických horninách sa nachádzajú rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové zo zvetralých karbonátových hornín.

Z pôdných druhov prevládajú v území pôdy piesčito-hlinité a hlinito-piesčité, neskeletnaté až slabo kamenité (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m v rozsahu 0 – 20 %). Obsah skeletu sa zvyšuje na kontakte bazálneho paleogénu s karbonatickými horninami obalových jednotiek Čiernej hory.

Pôdotvorné procesy sú podmienené rôznymi endogénnymi a exogénnymi faktormi ako je materská hornina, klíma, biologické činitele, geografia terénu. Odrazom vplyvu týchto faktorov sú základné vlastnosti pôdy, a to chemické, fyzikálne a biologické.

Kambizeme patria do skupiny pôd hnedých, pre ktoré je charakteristický proces hnednutia (alterácie), oxidického zvetrávania, s dominantným kambickým B- horizontom.

Kambizeme pseudoglejové (KMg) – stredne hlboké až hlboké na svahoch do 12°. Sú rozšírené najmä v južnej časti riešeného územia. Obsah prachových častíc (z kambizemí najvyšší – 60 %) a hrubého prachu (36 % v povrchovom horizonte), ich spolu s výrazne zníženou priepustnosťou podorničia pre vodu zaraďuje k najviac erodovaným pôdam tohto územia. Výmenná reakcia je slabo kyslá 5,9 pH/KCl a sorpčný komplex nasýtený bázami na 60 %, pri sorpčnej kapacite 16,5 mval na 100 g. Obsah prijateľného P je 49,5 mg.kg⁻¹ a K 208 mg.kg⁻¹. V týchto pôdach sa z dôvodu ich výskytu v depresných polohách, ako aj v dôsledku zníženej priepustnosti prejavujú sezónne výrazné znaky oxidačno-redukčných procesov v spodnej časti ornice a v podorničí.

Kambizeme typické kyslé (KMma) – stredne hlboké až hlboké na svahoch do 12° tvoria len veľmi malé percento z celkovej výmery pôdy riešeného územia. Obsah celkového prachu je 53,5 %, hrubého prachu 29,8 %, to znamená, že sú tiež veľmi ľahko erodovateľné. Obsah humusu je vyšší, priemerne 2,6 %, čo je podmienené najmä vyšším zastúpením trávnych porastov na týchto pôdach. Výmenná reakcia je kyslá 5,4 a sorpčný komplex je nasýtený bázickými kationmi priemerne na 39 %. Relatívne veľmi malé zvýšenie pH a nasýtenia v povrchovom horizonte je podmienené kultiváciou. Obsah prijateľného P je 43 mg.kg⁻¹, K 193 mg.kg⁻¹. Intenzita hnojenia je v týchto pôdach s najväčšou pravdepodobnosťou nižšia ako v predchádzajúcich a rovnako v nich nie je používané vápnenie.

Subtypy kambizemí s plytkým profilom (KM) (do 0,30 m) sú prevažne stredne ťažké. Sú to pôdy využívané prevažne ako trvalé trávne porasty. Majú vyšší obsah humusu, priemerne 2,9 %. Sú prevažne slabo kyslé s nasýtením sorpčného komplexu bázami pod 50 %. Obsah prijateľného P je nízky, pretože tieto pôdy sú väčšinou využívané menej intenzívne. Okrem malej hĺbky profilu majú často veľmi členitý mikrorelief povrchu (zosuvy, terasy, erózne strže).

Subtypy kambizemí na svahoch od 12° do 25° (KM) – sú prevažne stredne ťažké s vysokým zastúpením prachových častíc v prvom horizonte (53 %), čo v orných pôdach na svahoch nad 12° pri súčasnej agrotechnike zapríčiňuje výrazné poškodzovanie plošnou vodnou eróziou. Obsah humusu je priemerne 2,4 %, pôdna reakcia je slabo kyslá 5,6 pH/KCl, obsah prijateľného P a K v rámci kambizemí je najnižší, čo sa dá vysvetliť vysokým zastúpením extenzívne využívaných pôd, ale svoj podiel tu má zrejme aj erózia.

Fluvizeme (FM, FMm, FMG) – ich výskyt je viazaný na nivy vodných tokov. V riešenom území je ich výmera veľmi nízka. Sú to pôdy prevažne stredne ťažké s dobrými fyzikálnymi vlastnosťami s relatívne vysokým obsahom humusu (2,8 %), so slabo kyslou až neutrálnou pôdnou reakciou 6,7 pH, s vysoko nasýteným sorpčným komplexom a vysokým obsahom prijateľných živín. Charakteristické pre nivy v tejto oblasti je ich malá šírka a stredne silná až silná skeletovitosť.

Pseudogleje (PGm) – Sú tú pôdy stredne ťažké s typickým vysokým obsahom prachových častíc (nad 70 %, so zastúpením hrubého prachu 50 %). Ďalšou typickou vlastnosťou je veľké zvýšenie obsahu ílu v podorníči, čo je sprevádzané prirodzene vyššou objemovou hmotnosťou, ale i náchylnosťou na utláčanie, najmä orbou pri väčšej vlhkosti. Obsah humusu je nízky 1,8 % s vysokým podielom fulvokyselín a poklesom v podorníči na 0,7 %. Pôdna reakcia je v priemere 6,0 pH/KCl, hlbšie klesá. Sorpčný komplex je nasýtený bázami nad 50 %. Obsah prijateľného P a K je vysoký, pretože sú intenzívne využívané.

Podľa dostupných údajov sa v riešenom území nenachádzajú kontaminované pôdy.

III.1.4 Klimatické pomery

Územie v bezprostrednej blízkosti riešeného územia katastra obce Sedlice možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do mierne teplej klimatickej oblasti, ktorá je mierne teplá, vlhká až veľmi vlhká so studenou zimou, reprezentovanej mierne teplým, vlhkým, vrchovinovým okrskom (klimatické znaky – priemerná júlová teplota ≥ 160 C, počet letných dní < 50 , index zavlaženia je 60 až 120 prevažne nad 500 m.n.m.). Klimatické pomery sú výrazne ovplyvňované členitosťou územia, výškovou zonalnosťou a orientáciou voči svetovým stranám.

Zrážky

Z hľadiska výskytu hmiel patrí predmetné katastrálne územie obce Sedlice do oblasti zníženého výskytu hmiel – podhorské až horské svahové polohy (s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 20 do 50 dní) a vrcholové polohy hornatín v širšom okolí obce do oblasti horských advektívnych hmiel (s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 70 do 300 dní).

Priamo v obci sa nenachádza zrážkomerná stanica. Pre ilustráciu zrážkových pomerov v širšom dotknutom území sú uvedené údaje zo zrážkomerných staníc v meste Prešov a v obciach Chmiňany a Kysak, lokalizovaných v nevelkej vzdialenosti od samotnej obce.

Tabuľka č. 3:

Priemerné mesačné, ročné úhrny a úhrny letného polroku zrážok v mm. – Prešov

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	LP
30	27	31	44	64	84	90	78	53	49	42	33	625	413

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Tabuľka č. 4:

Priemerné mesačné, ročné úhrny a úhrny letného polroku zrážok v mm. – Chmiňany

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	LP
24	23	25	42	69	80	92	80	45	40	40	30	599	418

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Tabuľka č. 5:

Priemerné mesačné, ročné úhrny a úhrny letného polroku zrážok v mm. – Kysak

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	LP
34	37	36	56	76	99	96	80	59	51	59	46	727	466

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Teploty

Širšie dotknuté územie možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do mierne teplej klimatickej oblasti reprezentovanej mierne teplým, vlhkým vrchovinovým okrskom M6.

Tabuľka č. 6:

Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu za vegetačné obdobie – Prešov

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX
-3,7	-1,5	2,7	8,7	13,6	17,3	18,6	17,8	13,8	8,6	3,5	-1,3	8,2	15,0

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Tabuľka č. 7:

Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu za vegetačné obdobie – Sabinov

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX
-4,1	-1,9	2,3	8,3	13,2	16,7	17,9	17,2	13,2	7,9	3,0	-1,6	7,7	14,4

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Veternosť

Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami patrí širšie dotknuté územie medzi mierne inverzné polohy plošne zahŕňajúce predovšetkým Šarišskú vrchovinu. V prípade dotknutého územia je z hľadiska širších vzťahov určujúcim faktorom veterných pomerov predovšetkým severo – južná až východo – západná orientácia pohoria Čierna hora a blízkosť územia Sedlickej brázdy otvorenej zo severu. Z údajov prezentovaných v nasledujúcej tabuľke za najbližšiu klimatickú stanicu Prešov sú zrejmé dominantné vetry severných a južných smerov, pričom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska má oblasť širšieho okolia Prešova pomerne nízky podiel bezvetria. Pomerne úzka dolina v ktorej je obec Sedlice situovaná vytvára možnosti pre dlhodobejšie stagnácie chladného vzduchu a podmienky pre tvorbu prízemných mrazov. Inverzné polohy sú najmä v nízko položených miestach v okolí vodných tokov. Na ich formovaní sa podieľajú stekavé prúdy chladného vzduchu z okolitých svahov Šarišskej vrchoviny.

Tabuľka č. 8:

Početnosť smerov vetra v % v klimatickej stanici Prešov za roky 1961 – 1970

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	BEZVETRIE
23	13	2	10	19	5	2	19	7

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Tabuľka č. 9:

Priemerná rýchlosť vetra v klimatickej stanici Prešov v m.s⁻¹ za roky 1961 – 1970

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	BEZVETRIE
3,8	3,6	2,5	4,4	4,3	3,2	2,4	3,3	–

Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

III.1.5 Ovzdušie

Emisie základných znečisťujúcich látok

Emisie základných znečisťujúcich látok zaznamenávali od roku 1990 postupný pokles. Príčinou uvedeného trendu je v prípade samotného okresu Prešov predovšetkým pokles priemyselnej výroby a spotreby energie, sprievodnými faktormi sú prijatie novej environmentálnej legislatívy na úseku ochrany ovzdušia, nahrádzanie menej ušľachtilých palív (hnedé uhlie, vykurovací olej) zemným plynom, povinné používanie trojcestných katalytických konvertorov pre všetky nové aj importované staršie osobné motorové vozidlá a používanie bezolovnatého benzínu.

Významným ekonomickým nástrojom ochrany ovzdušia sa stáva postupná liberalizácia cien palív a energie. Významne poklesla úroveň klasického znečisťovania ovzdušia (spaľovacie procesy, priemysel), naopak narastalo automobilové znečisťovanie ovzdušia a s tým súvisiace koncentrácie prízemného ozónu.

V obci Sedlice ani v blízkom okolí sa nenachádza monitorovacia stanica kvality ovzdušia. Množstvo znečisťujúcich látok v ovzduší je hodnotené na základe meraní na dvoch monitorovacích staniciach v Prešove.

U všetkých základných znečisťujúcich látok s výnimkou oxidov sýry v okrese Prešov bol v časovom období rokov 2002-2004 zaznamenaný všeobecný trend rastu v množstvách emisií. Najvýraznejší rast bol zaznamenaný v prípade emisií oxidu uhoľnatého a tuhých znečisťujúcich látok, kým v prípade emisií oxidov dusíka bol tento nárast iba mierny. V nasledovnej tabuľke sú uvedené súhrnné celkové množstvá emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov u 67 prevádzkovateľov na širšom území mesta Prešov v roku 2004.

Tabuľka č. 10: Produkcia emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Prešov

Emitovaná látka	Rok 2002	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2011
NO _x	277,765	255,086	342,987	283,00
SO ₂	25,974	22,921	15,350	56,00
CO	491,769	359,932	813,963	897,00
TZL	72,368	139,219	173,118	494,00

(NEIS, SHMÚ, Správy o kvalite ovzdušia)

V meste Prešov sa vo zvýšenej miere na znečistení ovzdušia podieľajú najmä tuhé častice 1,3 PM₁₀ (prašnosť) a oxidy dusíka, úroveň znečistenia ovzdušia oxidom siričitým je výrazne nižšia a má dlhodobý klesajúci trend. Úroveň znečistenia ovzdušia sa v prípade 24 hodinovej koncentrácie 1,3 PM₁₀ na monitorovacej stanici Prešov Sídliisko III v roku 2003 pohybovala nad hodnotou príslušného imisného limitu. Podľa aktualizovaného Programu na

zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia ovzdušia - územie mesta Prešov a obce Ľubotice k 31.12.2006 podľa databázy NEIS bolo 199 prevádzkovateľov, ktorí prevádzkovali 376 zdrojov znečistenia ovzdušia, z toho 10 veľkých zdrojov.

Emisie skleníkových plynov

Dominantné postavenie z hľadiska celkového množstva emitovaných škodlivín majú emisie oxidu uhličitého (CO₂). Najvýznamnejším zdrojom CO₂ je spaľovanie a transformácia fosílnych palív predovšetkým pri výrobe tepla, ktoré vo všeobecnosti predstavujú viac ako 95% celkových antropogénnych emisií CO₂. Ďalej oxid uhličitý vzniká v technologických procesoch pri výrobe cementu, vápna, magnezitu a používaní vápenca, tieto technologické výrobné postupy však nemajú na širšom území mesta Prešov výraznejšie zastúpenie. Pri výrobe cca 3 500 TJ tepla na širšom území mesta Prešov vznikne 197 050 ton emisií CO₂.

Emisná situácia

Lokálne znečistenie ovzdušia je výsledkom emisií z blízkych stacionárnych zdrojov znečistenia a výrazného príspevku emisií z mobilných zdrojov reprezentovaných predovšetkým automobilovou dopravou. Na území okresu Prešov tvoria Národnú monitorovaciu sieť kvality ovzdušia SHMÚ dve monitorovacie stanice v Prešove, ktoré realizujú kontinuálne analýzy základných polutantov. Prvá stanica sa nachádza na voľnom priestranstve v blízkosti supermarketu Kaufland, na rozhraní Sídlika III a severozápadnej časti širšieho centra mesta. V blízkosti asi 50 m je trasovaná hlavná dopravná tepna v smere na Levoču a asi 500 m severným smerom je lokalizovaná centrálna mestská kotolňa. Druhá monitorovacia stanica je lokalizovaná v miestnej časti Solivar. Pri oboch týchto monitorovacích staniciach sa kladie dôraz na meranie krátkodobých extrémnych koncentrácií znečistenia a ich vplyvom na ľudské zdravie.

Zoznam monitorovaných škodlivín tvoria v prípade stanice Prešov - Sídliisko III SO₂, NO₂ a PM₁₀, v prípade stanice Prešov -Solivar SO₂, NO₂, PM₁₀, O₃, CO a Pb. Na základe výsledkov hodnotenia kvality ovzdušia v roku 2004 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky podľa § 7, ods. 8 zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) navrhlo zaradenie jednotlivých zón (územie krajov) a aglomerácií do troch skupín. Prešovský kraj je zaradený v 1. skupine (zóny a aglomerácie, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia jednou látkou alebo viacerými znečisťujúcimi látkami vyššia ako limitná hodnota, prípadne limitná hodnota zvýšená o medzu tolerancie) pre znečisťujúce látky PM₁₀ a ozón a v 3. skupine (zóny a aglomerácie, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia pod limitnými hodnotami pre oxid siričitý, oxid dusičitý, olovo, oxid uhoľnatý a benzén). Zaradenie benzénu bolo vykonané na základe riadenia predbežného hodnotenia kvality ovzdušia. Oblasti kvality ovzdušia sú vymedzené v zmysle zákona č. 478/2002 Z.z. §9, ods. 2. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky na základe § 9, ods. 3 zákona o

ovzduší vymedzilo okrem iných i Oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM10 - Územie mesta Prešov a obce Ľubotice. Pre uvedenú oblasť riadenia kvality ovzdušia podľa § 11, ods. 2 zákona o ovzduší príslušný Krajský úrad životného prostredia v Prešove (t.č. Okresný úrad v Prešove, odbor starostlivosti o životné prostredie) vypracoval Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM10.

V I. polroku 2005 bol pre oblasť riadenia kvality ovzdušia Územie mesta Prešov a obce Ľubotice v súlade s § 12 zákona o ovzduší spracovaný akčný plán, ktorý obsahuje krátkodobé opatrenia. Tie sa vykonávajú tam, kde je riziko prekročenia limitných hodnôt pre tuhé častice PM10, aby sa riziko znížilo o obmedzilo trvanie jeho výskytu. Pre územie mesta Prešov a obce Ľubotice je to Všeobecne záväzná vyhláška Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 3/2005 z 2. februára 2005, ktorou sa vydáva akčný plán na zabezpečenie kvality ovzdušia, účinná od 15.2.2005.

Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre oblasť riadenia kvality ovzdušia – územie mesta Prešov a obce Ľubotice z októbra 2004 je v súčasnosti (máj 2007) aktualizovaný. Opatrenia v zmysle tohto programu sú zamerané na územné plánovanie, opatrenia v priemysle a zásobovaní teplom, v doprave a údržbe ciest. Pre spoločnosť nevyplývajú z tohto programu žiadne osobitné požiadavky na opatrenia, dôležité sú však požiadavky na dopravu.

Značnú pozornosť tento program venuje doprave a škodlivinám z mobilných zdrojov. Z mobilných zdrojov na náraste dopravného zaťaženia a prašného znečistenia ovzdušia sa okrem iných foriem dopravy podieľa tranzit, ktorý predstavuje dôležitú časť z celkovej dopravnej zaťažnosti komunikácií. Vyšší tranzit podmieňuje charakter mesta Prešov ako dôležitého dopravného uzla. Automobilová doprava je rozhodujúcim lokálnym zdrojom prašného znečistenia ovzdušia.

III.1.6 Hydrologické pomery

Hydrologickou kostrou riešeného územia je vodný tok Sopotnica v južnej časti katastra Sedlíc, ktorý sa vlieva do rieky Hornád ako ľavostranný prítok pod Veľkou Lodinou. Samotné riešené územie je odvodňované Sedlickým potokom, ktorý pramení v severnej časti katastra obce a v zastavanom území obce priberá väčší ľavostranný prítok Viselec. Sedlický potok sa vlieva do toku Sopotnica medzi kótami Skalka 499 m.n.m. a Kuncov vrch 503 m.n.m..

Hydrogeologické pomery

Masív Čiernej hory je budovaný z veľkej časti kryštalinikom, ktoré je z hydrogeologického hľadiska málo zvodnená a neperspektívna oblasť. Oveľa významnejšou štruktúrou je štruktúra hrabkovského mezozoika (ramsauske dolomity – trias) s výrazným zastúpením dolomitov, v ktorej sú veľmi dobré podmienky na zachytávanie podzemných vôd vrtní. Infiltrované zrážkové vody v oblasti povodia Sopotnice smerujú k eróznym bázam Sopotnice a Svinky, kde prestupujú prevažne skryto do tokov. Hydrometrovaním bol na Svinke v oblasti karbonátov dokumentovaný prírastok podzemných vôd do povrchového toku v

množstve 100 l.s-1. Predpokladá sa získanie ďalších asi 50 l.s-1 hydrogeologickými vrtmi v oblasti Ruské Pekľany – Ľubovec a ďalších v doline toku Sopotnica.

V paleogenných sedimentoch sú 4 druhy litologicky odlišných súvrství s rôznym stupňom zvodnenia:

- Vysoko zvodnené sedimenty bazálneho súvrstvia s hustou sieťou puklín zóny zvetrávania a tektonických puklín spôsobuje dobrú puklinovú priepustnosť súvrstvia, ktoré spolu s podložími karbonátmi mezozoika tvorí jeden zvodnený komplex. V riešenom území sa vyskytuje v južnej polovici katastra.
- Stredne zvodnené sedimenty pieskovcového súvrstvia, kde obeh podzemnej vody sa viaže najmä na zónu zvetrávania a čiastočne na poruchové zóny. Súvrstvie je odvodňované spravidla sutinovými prameňmi s plytkým obehom, ktorých výdatnosť je závislá od zrážok.
- Nízko zvodnené sedimenty predstavujú prechodné pieskovcové a pieskovcovo-ílovcové súvrstvia, kde je obeh podzemnej vody v dôsledku cyklického striedania pieskovcov a ílovcov obmedzený. Súvrstvie odvodňujú prevažne druhotné sutinové pramene s nízkou výdatnosťou.
- Veľmi nízko zvodnené sedimenty ílovcového súvrstvia sa vyznačujú nepatrnou priepustnosťou. Ílovcovo-hlinitý pokryv obmedzuje infiltráciu zrážkových vôd. Súvrstvie sa vyznačuje veľmi nízkym stupňom zvodnenia a plytkým obehom podzemných vôd v zóne zvetrávania. Z kvartérnych sedimentov patria na vnútrokarpatskom paleogéne k najvýznamnejším hydrogeologickým kolektorom fluviálne piesčité štrky dnovej výplne vodných tokov. Ich výdatnosť je však veľmi podmienená hlinitou a ílovitou prímесou.

Hydrogeologické rajóny

V rámci širšie riešeného územia Šarišskej vrchoviny a pohoria Čierna hora nachádzame dva hydrogeologické rajóny. V severnej časti sem okrajovo zasahuje hydrogeologický rajón P 122 Paleogén povodia Svinky (sem spadá nevel'ká plocha v severnej časti katastra obce), stredná a južná časť predstavuje hydrogeologický rajón MG 124 Mezozoikum a kryštalinikum Čiernej hory. Určujúcim typom priepustnosti na území oboch hydrogeologických rajónov je puklinová priepustnosť. Využitelné množstvá podzemných vôd sa v hydrogeologickom rajóne 122 Paleogén povodia Svinky pohybujú v intervale od 0,50 do 0,90 l.s⁻¹.km⁻² a v hydrogeologickom rajóne MG 124 Mezozoikum a kryštalinikum Čiernej hory v intervale od 1,00 do 1,99 l.s⁻¹.km⁻².

Vodné nádrže

V severnej časti záujmového územia v údolí horného toku Sedlického potoka sú dva asi 5 árové prírodné rybníčky. Iné prírodné alebo vybudované vodné nádrže sa v blízkom okolí obce Sedlice nenachádzajú.

Navrhované

Na území mikroregiónu nie sú navrhované žiadne veľké vodné nádrže ani malé vodné nádrže s objemom nad 200 tis. m³.

Termálne a minerálne vody

V širšom okolí riešeného územia sa nenachádzajú žiadne prirodzené vývery minerálnych liečivých

Vodohospodársky chránené územia

Do územia obce Sedlice nezasahuje ani jedno vodohospodársky chránené územie.

Zásobovanie pitnou a prevádzkovou vodou

Obec nemá vybudovaný verejný vodovod. Objekty občianskej vybavenosti a veľká časť rodinných domov je zásobované z vlastných studní z veľkej časti cez malé domové vodárne typu DARLING. Vodné zdroje (studne) v obci sú malej výdatnosti bez potrebných ochranných pásiem a preto kvalita vody nevyhovuje SNT 75 7111 a STN 75 7211. Nakoľko je nedostatok vody v studniach a voda je závadná, je nutné v obci vybudovať verejný vodovod, ktorý vylúči zásobovanie z vlastných studní.

Poľnohospodárske družstvo podielnikov má na hospodárskom dvore vybudovaný vodovod, ktorý postačuje. Hospodársky dvor je v útlme. Obec Suchá Dolina má vybudovaný kombinovaný vodovod z roku 1963. Ako zdroje vody je využívaná voda z dvoch studní vybudovaných nad obcou. Voda zo studní je čerpaná ponornými čerpadlami do vodojemu.

Rozvodné potrubia sú trasované v zelenom páse alebo okrajom miestnych a štátnej cesty. Potrubie vodovodu zásobuje odberateľovu v I. tlakovom pásme, je staré a poruchové.

V pripravovanom súbore stavieb: Ekotorysa – Zásobovanie pitnou vodou, odvedenie odpadových vôd a čistenie odpadových vôd, je riešená stavba skupinového vodovodu Suchá Dolina – Sedlice.

III.1.7 Fauna a flóra

Súčasný druhový a priestorový zloženie bioty je výsledkom dlhodobých zmien, ktoré na uvedenom území prebehli v predošliach rokoch, je odrazom pôsobenia pozitívneho a negatívneho vplyvu človeka na prírodu.

Z chránených druhov flóry na riešenom území hodno spomenúť črievičník papučkový, poniklec veľkokvety, prvosienku, šafran spišský a ďalšie.

Skladbu fauny podmieňuje značná členitosť terénu. Zo zoologického hľadiska má veľký význam potok Sopotnica, ktorý slúži ako migračný chodník viacerým živočíšnym skupinám. Zo vzácnejších druhov sa tu vyskytuje myšovka vrchovská, výr skalný, bocian čierny, krkavec čierny a celá škála poľovnej zveri.

III.1.8 Chránené územia a ochranné pásma

Chránené územia

Za osobitne chránené časti prírody a krajiny sa podľa zákona číslo 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov považujú územia, ktoré sú vyhlásené za chránené územia (územná ochrana) a

chránené druhy rastlín a živočíchov (druhovú ochranu). Územná ochrana je ochrana územia v 2.až 5. (najvyššom) stupni ochrany podľa zákona číslo 543/2002 Z.z.. Na území, ktorému sa neposkytuje územná ochrana v 2. až 5. stupni ochrany, platí podľa zákona číslo 543/2002 Z.z. 1.stupeň ochrany.

Ochranné pásma

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochranné pásma chránených území

Ak podľa zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, §17, odseku 3 nebolo vyhlásené ochranné pásmo prírodnej rezervácie alebo národnej prírodnej rezervácie, je ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jej hranice a platí v ňom tretí stupeň ochrany.

Chránené územia môžu byť súčasťou národnej siete chránených území alebo môžu byť súčasťou európskej siete chránených území – NATURA 2000 (územia európskeho významu – SKUEV a chránené vtáčie územia – CHVÚ). V katastrálnom území obce Sedlice sa z národnej siete chránených území nachádza prírodná rezervácia Dunitová skalka (4.stupeň ochrany) a jej ochranné pásmo (3.stupeň ochrany). Prírodná rezervácia a časť jej ochranného pásma sú zahrnuté do navrhovaného územia európskeho významu – SKUEV 0330 Dunitová skalka. Do katastrálneho územia zasahuje i navrhované chránené vtáčie územie CHVÚ 036 Volovské vrchy. Z uvedeného vyplýva, že v katastrálnom území obce platí 1., 3. a 4. stupeň ochrany podľa zákona číslo 543/2002 Z.z..

Posudzovaná prevádzka nebude zasahovať do územia prírodnej rezervácie Dunitová skalka ani do jej ochranného pásma a taktiež nebude zasahovať do chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy.

1. Prírodná rezervácia Dunitová skalka

Prírodná rezervácia Dunitová skalka má výmeru 0,35 ha a nachádza sa na časti parcely číslo 950. Na jej území platí 4.stupeň územnej ochrany. Ochranné pásmo prírodnej rezervácie je 100 m pás územia okolo vonkajšej hranice prírodnej rezervácie a platí v ňom 3.stupeň ochrany. Prírodná rezervácia Dunitová skalka bola vyhlásená v roku 1964. Významná je výskytom horniny tzv. sedlického hadca, na ktorú sa viaže rastlinné druhy – serpentiofyty. V prírodnej rezervácii rastú dva najvzácnejšie druhy týchto rastlín a to slezinník hadcový (*Asplenium cuneifolium*) a slezinník pravý (*Asplenium adulterinum*). Ďalej tu bol zistený výskyt sladiča obyčajného. Všetky tieto papradiny rastú v štrbinách skál vystupujúcej hadcovej horniny. Zánik tejto špecifickej flóry by mohla spôsobiť sukcesia borovice v chránenom území.

2. Navrhované územie európskeho významu SKUEV 0305 Dunitová skalka

Navrhované územie európskeho významu SKUEV 0305 Dunitová skalka je navrhnuté na výmere 1,48 ha na časti parcely 950 a platí preň 3. a 4. stupeň ochrany. SKUEV zahŕňa celú Prírodnú rezerváciu Dunitová skalka a väčšiu časť jej ochranného pásma. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Subpanónske travinnobylinné porasty (Tr2, 6240), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (Sk2, 8220), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0) a druhov európskeho významu: slezinník nepravý (*Asplenium adulterinum*), koník východný (*Odontopodisma rubripes*) a (*Isophya stysi*).

3. Navrhované vtáčie územie CHVÚ 036 Volovské vrchy

Navrhované vtáčie územie je situované do 7 okresov Košického kraja a okresu Prešov v Prešovskom kraji. V rámci okresu Prešov je navrhované vtáčie územie situované do 6 katastrálnych území – Hrabkov, Klenov, Sedlice, Suchá dolina, Miklušovce, Ruské Pekľany.

Celková výmera navrhovaného vtáčieho územia je 128 014 ha. Je tvorené viacerými typmi lesných porastov Volovských vrchov. Predmetom ochrany sú chránené druhy avifauny. Volovské vrchy sú jedným z troch najvýznamnejších území Slovenska pre hniezdenie druhov – bocian čierny (*Ciconia nigra*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), žlna sivá (*Picus canus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*) a muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*). Práve tu tiež hniezdi viac ako 1 % populácie ďalších chránených druhov avifauny napr. výr skalný (*Bubo bubo*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*) ...

Územná ochrana

V rámci plôch, ktoré v súčasnosti plnia ekostabilizačnú funkciu sa z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny venuje špecifická ochrana i biotopom európskeho a národného významu, ktorých zoznam je vymedzený vo Vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 24/2003 Z.z.. Činnosti, ktorými sa môžu biotopy európskeho alebo biotopy národného významu poškodiť alebo zničiť, sú regulované zákonom číslo 543/2002 Z.z..

Podľa evidencie odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky, Regionálne centrum ochrany prírody v Prešove (z januára 2008) sa v katastrálnom území obce Sedlice nachádzajú nasledovné biotopy, ktoré sú spravidla začlenené do prvkov kostry ekologickej stability obce Sedlice (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky).

Druhovú ochranu

Z hľadiska druhovej ochrany sa v katastrálnom území Sedlice nachádzajú lokality, kde boli resp. sú evidované chránené druhy. Z biotopov chránených rastlinných druhov je najznámejší biotop s výskytom papradín – slezinník nepravý (*Asplenium adnigrum*) v prírodnej rezervácii Dunitová skalka. V lesných porastoch zahrnutých do CHVÚ Volovské vrchy sú evidované hniezdiská chránených druhov vtákov. Biotopy chránených druhov fauny a flóry sa nachádzajú na viacerých lokalitách, ktoré boli zaradené i medzi prvky kostry územného systému ekologickej stability (ÚSES).

1. Biotopy európskeho a národného významu

Biotopy, ktoré boli identifikované v katastrálnom území obce Sedlice, sú charakterizované podľa Katalógu biotopov Slovenska. V texte nižšie je pri každom druhu biotopu uvedená okrem charakteristiky i informácia o významnosti biotopu z hľadiska jeho zaradenia medzi európsky významné biotopy (kód NATURA 2000).

2. Biotopy národného významu

Dubovo – hrabové lesy karpatské (Ls 2.1 /kód podľa slovenskej nomenklatúry – „Katalóg biotopov Slovenska“/)

Biotop tvoria porasty duba zimného a hrabu, najčastejšie s prímесou buka, menej ďalších drevín na hlbších pôdach typu kambizemí s dostatkom živín. Podrast má trávinný charakter, prítomné sú mezofilné druhy. Spravidla sa vyskytuje na nížinách, pahorkatinách, nižších vrchovinách a kotlinách až do výšky 600 m.n.m.. Porasty väčšinou patria do hospodárskeho lesa.

Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy (Ls6.1)

Biotop je tvorený porastmi borovice lesnej s prímесou dubov na viatych pieskoch a pôdach typu regosolov a nenasýtených kambizemí. Vyskytujú sa na strmších svahoch a na minerálne veľmi chudobných horninách a plytkých pôdach.

Mezofilné pasienky a spásané lúky (Lk3b)

Biotop tvoria extenzívne až polointenzívne, nízkosteblové, kvetnaté až monotónne pasienky a nehnojené, po kosbe spásané jednokosné lúky. Rozšírené sú na svahovitých stanovištiach, na nezamokrených plytkých až stredne hlbokých pôdach s nižším obsahom živín.

3. Biotopy európskeho významu

Teplomilné panónske dubové lesy (Ls3.1, 91H0-kód NATURA 2000)

Biotop tvoria najsuchšie dubové lesy vyskytujúce sa na výslnných stanovištiach a teplých a suchých oblastiach, najčastejšie na vápencoch a sopečných horninách. Zaberajú extrémnejšie reliéfové tvary s vysokým obsahom kamenistého materiálu a plytkým pôdnym horizontom. Spravidla sa

vyskytuje dub plstnatý a teplomilné kry. Vo vyšších polohách sa uplatňuje dub zimný. Porasty nemajú hospodársky význam, preto plochy hlavne v minulosti pretvárali na vinohrady, prípadne lúky a pasienky. Ak nie sú obhospodarované, zarastajú krovinami nepôvodnými pre dané stanovište.

Bukové a jedľovo - bukové kvetnaté lesy (Ls5.1, 9130 kód NATURA 2000)

Porasty spravidla s bohatým viacvrstvovým bylinným podrastom, ktorý tvoria typické lesné tieňomilné rastliny. Vyskytujú sa na miernejších svahoch, na vlhkých pôdach dobre zásobených živinami. Biotop je relatívne málo ohrozený. Typické druhové zloženie: buk lesný, cyklámen fatranský, fialka lesná, javor horský, jedľa biela, lykovec jedovatý.

Kyslomilné bukové lesy (Ls5.2 , 9110 – kód NATURA 2000)

Biotop je tvorený acidofilnými bukovými porastmi nachádzajúcimi sa v nižších polohách a na minerálne chudobných horninách a plytkých a skeletnatých pôdach. Porast je floristicky chudobný, so stálou prímесou dubu, miestami aj jedle, krovinové poschodie je slabo vyvinuté.

Vápnomilné bukové lesy (Ls5.4, 9150 - kód NATURA 2000)

Biotop zahŕňa porasty bučín na strmých skalnatých svahoch. Geologické podložie tvoria výlučne karbonátové horniny. V porastoch prevláda buk a v závislosti od polohy sú primiešané iné dreviny. Spravidla je vytvorené druhovo bohaté krovinové poschodie. Pokiaľ sa zachová prirodzená štruktúra biotopu , nie je v rámci Slovenska ohrozený.

Subpanónske travinnobylinné porasty (Tr2, 6240 - kód NATURA 2000)

Biotop tvoria prevažne suchomilné úzkolisté trávy, ktoré osídľujú plytké pôdy na miernych vápencových a dolomitových svahoch alebo na tret'ohorných vyvrelinách. Biotop sa často nevhodne zalesňuje borovicou čiernou.

Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (Sk2, 8220 - NATURA 2000)

Je to biotop s druhovo chudobnými spoločenstvami na žule, rule, kremenci a veľmi vzácné i na hadci. Ide o biotop viacerých ohrozených a veľmi vzácných rastlinných druhov s porastmi machov a lišajníkov. Biotop býva často ohrozený ťažbou kameňa

Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (Ls6.2,91Q)

Biotop predstavuje skupinovú rievku porasty borovice lesnej so smrekom opadavým na extrémnych skalnatých stanovištiach. Najčastejšie osídľuje vysnžené polohy s vysokou insoláciou. Pôdy sú tu spravidla plytké a skeletnaté.

Nížinné a podhorské kosné lúky (Lk1, 6510 – kód NATURA 200)

Biotop tvoria hnojené, jedno až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovinársky hodnotných tráv, ako ovsík obyčajný, psiarka lúčna, tomka voňavá, a bylín. Osídľujú rozmanité stanovištia, od vlhkých až po suchšie stanovištia v teplejších oblastiach, s čím je úzko spojená ich pomerne veľká variabilita.

Územná ochrana prírody a krajiny a jej stupne

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorých z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

Územia osobitnej ochrany prírody a krajiny spadajú do nasledovných kategórií:

- I. stupeň - platí na celom území SR ako všeobecná ochrana
- II. stupeň - platí pre chránené územia (CHÚ) a ochranné pásma (OP)
národných parkov ako osobitná ochrana, patrí sem kategória
chránená krajinná oblasť (CHKO)
- III. stupeň - platí v kategórii národný park (NP) a pre CHÚ a OP
- IV. stupeň a V. stupeň - platí pre CHU a OP v kategórii chránený areál (CHA),
národná prírodná rezervácia (NPR), prírodná rezervácia (PR),
národná prírodná pamiatka (NPP), prírodná pamiatka (PP).

Vzhľadom na výraznú antropizáciu sledovaného územia a jeho širšieho okolia sa priamo v dotknutom území nenachádza žiadna významná lokalita z hľadiska ochrany prírody a krajiny a ani žiadne chránené územie. Na hodnotenom území platí 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny. Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Nakoľko všetky druhy vtákov voľne žijúce na území Slovenska sú chránené, potom táto skupina živočíchov predstavuje z hľadiska druhovej ochrany najvýznamnejšiu skupinu daného územia.

Prvky územného systému ekologickej stability

Časti prírody a krajiny, ktorých zachovanie v ich pôvodnom prírodnom stave je dôležité pre zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, sa vyčleňujú ako prvky územného systému ekologickej stability (ďalej len ÚSES). Prvky tohto systému sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky na nadregionálnej úrovni Nadregionálny ÚSES, regionálnej úrovni Regionálny ÚSES a miestnej úrovni Miestny ÚSES.

Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability

Generel nadregionálneho ÚSES bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky číslo 312/1992 (vymedzenie prvkov je v mierke 1:200 000) a následne bol transformovaný do Územného plánu VÚC Prešovského kraja, 2004. V katastrálnom území obce Sedlice sa nachádzajú resp. sem zasahujú prvky Generelu nadregionálneho ÚSES.

1. Nadregionálny biokoridor (NRBk) Čierna hora

Terestrický biokoridor spájajúci rozsiahle, prevažne lesné celky od Volovských vrchov a Braniskca cez Čiernu horu po Obišovce (kde sa napája na

Niereše v severnej časti Košickej kotliny k NRBc Kokošovská dubina v Slanských vrchoch).

2. Nadregionálny biokoridor (NRBk) Šarišská vrchovina

Biokoridor okrajovo zasahuje do severnej časti katastrálneho územia Sedlice. Tento terestrický biokoridor spája NRBc Čierna hora cez RBC Roháčka v hrabkovskom a klenovskom katastri s RBC Kopce a ďalej s RBC Kvašna voda pod Prešovom. V riešenom katastri okraj tohto biokoridoru tvoria navrhnuté MBc Jelše – Kopce a časti RBC Kopce.

Prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni

Prvky regionálneho územného systému ekologickej stability Regionálneho ÚSES okresu Prešov sú definované v dokumente Regionálneho ÚSES okresu Prešov (1994). Prvky ÚSES na regionálnej úrovni, ktoré boli špecifikované tiež i v Územnom pláne VÚC Prešovského kraja, 2004 nie sú v celom rozsahu totožné s prvkami Regionálneho ÚSES okresu Prešov.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny (biocentrá, biokoridory a interakčné prvky), ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu. Podľa Územného plánu VÚC Prešovského kraja, 2004 a Regionálneho ÚSES okresu Prešov (1994) z prvkov územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni je v katastrálnom území obce Sedlice evidované regionálne biocentrum Kopce.

V blízkosti katastrálneho územia Sedlice sú situované viaceré biocentrá regionálnej úrovne, ktoré môžu ovplyvňovať ekologickú stabilitu riešeného územia, sú však súčasťou susedných katastrálnych území.

1. Regionálne biocentrum (RBC) Kopce

Biocentrum predstavujúce rozľahlejší lesný komplex, rozprestierajúci sa vo viacerých katastroch obcí. V riešenom území zaberá severovýchodný cíp katastra Sedlíc.

V biocentre dominantné postavenie má kategória lesov hospodárskych. Klimatické, horninovosubstrátové a reliéfne podmienky podmienili výskyt najmä listnatých lesov alebo zmiešaných lesných spoločenstiev. V regióne s pestrým geologickým podložím a v prostredí vnútrokarpatského flyšu náchylnom na eróziu a zosuvy je dôležitá protierózna funkcia lesa. Lesné biotopy predstavujú štandardné populácie listnatých lesov obvodu predkarpatskej flóry a okrsku stredného Pohornadia (Futák, 1980). Biocentrum je bohaté na lesné biotopy európskeho významu (NATURA 2000). V celom biocentre v katastri Sedlíc prevládajú kyslomilné bukové lesy a bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy.

Okrem skutočnosti, že celá sedlická časť biocentra Kopce je zaplnená lesnými biotopmi európskeho významu, jej význam znásobuje evidovaný výskyt a hniezdenie vzácných druhov dravých vtákov a sov. Horninové podložie v RBC Kopce v sedlickom katastri je monotónne, tvorené oligocénnymi flyšovými konglomerátmi vnútrokarpatského paleogénu.

Biocentrum je súčasťou okrajovej časti nadregionálneho biokoridoru Šarišská vrchovina.

Prvky územného systému ekologickej stability na miestnej úrovni

Výber prvkov na miestnej (lokálnej) úrovni zohľadňuje skutočnú potrebu hodnoteného územia relatívne plynulého prechodu prvkov územného systému ekologickej stability od prvkov najvyššej hierarchie po prvky miestneho (lokálneho) územného systému ekologickej stability na základe reálneho zastúpenia v území a ich usporiadania v kostre ekologickej stability, na základe poznania, pochopenia a akceptovania jednotlivých prvkov v krajine.

Na základe reálnej existencie nadradeného systému (Generel nadregionálneho ÚSES a regionálny ÚSES) v širšom okolí katastra sú vyčlenené ďalšie prvky ÚSES, ktoré detailizujú kosť ekologickej stability do miestnej úrovne: 2 miestne biocentra (MBc),

7 miestnych biokoridorov (MBk) a

6 miestnych interakčných prvkov (Mip).

Okrem nich sa v riešenom území nachádzajú aj menšie enklávy bioty zaujímavej pre ochranu prírody (izolované zhluky krovín, poľnohospodárske terasy – medze porastené krovitou vegetáciou, solitérne erózne ryhy stabilizované vegetáciou), ktoré plnia refugiálnu funkciu pre živočíchy, prípadne i funkciu krajínotvornú a tiež plochy zelene v intraviláne obce, resp. v jej zastavanom území so špecifickým poslaním tzv. verejnej zelene.

Miestne biocentra

1. Miestne biocentrum Jelše – Kopce

Predstavuje ho komplex lesa v severnej časti katastrálneho územia Sedlíc v lokalitách Jelše a Kopce, v ktorom sa striedajú polohy bukového a jedľovobukového lesa a kyslomilného bukového lesa (biotopy európskeho významu) a karpatské dubohrabiny (biotop národného významu). Biocentrum plní funkciu refúgia pre niektoré druhy živočíchov – výlučne lesných, ale i prechodového typu, prenikajúcich do okolitej poľnohospodárskej krajiny. Väčšina z nich, najmä obojživelníky, vtáky a cicavce sú chránené ako druhy európskeho, resp. národného významu. Podobne ako RBc Kopce je susediace MBc Jelše – Kopce súčasťou nadregionálneho biokoridoru Šarišská vrchovina.

2. Miestne biocentrum Kamenná

Tvorí ho lesnatý celok v severovýchodnej časti katastra, situovaný nad severným výbežkom obce, oddelený na severe segmentom poľnohospodárskej krajiny od RBc Kopce. Lesné porasty predstavujú karpatské dubohrabiny, v súčasnosti s vysokým podielom borovice lesnej. Horninový substrát tvoria elementy vnútrokarpatského palogénneho flyšu – konglomeráty bielopotočského súvrstvia (oligocén) a paleocénne karbonátové zlepenice a pieskovce so šošovkou polymiktných zlepenčov. V spodnom ľavom výbežku je súčasťou biocentra chránené územie – PR Dunitová skalka, hadec tu vystupuje na povrch v prostredí vnútrokarpatského flyšu ako exot. Na dunit je naviazaná vzácna špecifická vegetácia. PR Dunitová skalka tvorí jadro navrhovaného územia európskeho významu SKUEV0330 Dunitová skalka.

Miestne biokoridory

1. Miestny biokoridor Strakovské – Fabenova hora – Ukušova hora

Terestrický biokoridor veľmi členitého pásovitého tvaru zahŕňajúci lesné porasty dubovohrabových lesov karpatských, enklávy poľnohospodárskych terás zarastených krovinami, erózne ryhy stabilizované lesom, prameniská a horné úseky niekoľkých potokov (tečúcich do Sedlickej brázdy cez intravilán obce Sedlice). V krajine vytvára členitý zvlnený priečny pás v severnej časti katastra od lokality Strakovské popod Zadný dol (554) cez kóty 641 a 542 k Fabenovej hore (534) a ďalej k Ukušovej hore. Prostredníctvom tohto biokoridoru je cez interakčný prvok Strakovské – Kotlová hora, MBk Sedlo v katastri Sedlíc, MBc Malá dolinka a časťou MBk Vápence – Pod horou – Zajačia hora v katastri Miklušoviec a Klenova spojená RBc Roháčka v Čiernej hore s RBc Kopce v Šarišskej vrchovine (s NRBk Šarišská vrchovina). V severovýchodnej časti katastra Sedlíc biokoridor sa napája ešte na MBc Kamenná a MBk Viselec. Okrem funkcií vyvolaných vlastnosťami biokoridoru tento prvok plní aj funkciu refugiálnu, hniezdnu, trofickú, protieróznou a pôdoochrannú, stabilizovaním svahov a erózných rýh.

2. Miestny biokoridor Sedlo

Terestrický biokoridor veľmi podobného charakteru, ako predchádzajúci, vrátane horninového podložia a charakteru lesných porastov, i tvaru a funkcií v krajine. Rozkladá sa v západnom cípe sedlického katastra a v jeho priestoroch pramení potok (neskoršie samostatný hydrický biokoridor).

3. Miestny biokoridor Na viselci

Členitý, ale pomerne krátky terestrický biokoridor napájajúci sa na MBc Kamenná z juhu cez Dunitovú skalku. Tvorí ho pás lesa priebehu severozápad – juhovýchod a dva výbežky erózných rýh k obci, stabilizovaných vegetáciou. Teoreticky za istých priaznivých socioekonomických pomerov rysuje sa v morfológii a reliéfe terénu jeho predĺženie na juh k lesným celkom nad Sopotnicou.

4. Miestny biokoridor Okrúhla hora – Hrb – Pod skalou – Kuncov – Mačkov

Tvorí ho lesné porasty v južnej časti katastrálneho územia Sedlice, ktorých strmé, južne exponované svahy padajú priamo do údolia Sopotnice. Lesné celky sú súčasťou miestneho biokoridoru, ktorý zahŕňa strmé svahy so skalnatými partiami ramsauských dolomitov. Pás tohto terestrického biokoridoru priebehu západ – východ sa v podstate začína v juhovýchodnej časti katastra Miklušoviec Okrúhlou horou (samostatné MBc, oddelené od ostatných častí biokoridoru pomerne frekventovanou štátnou cestou a aktívnym dolomitovým lomom, ktoré pôsobia ako výrazný bariérový prvok), pokračuje lesnými celkami strmých svahov so skalnatým reliéfom Hrb, Pod

skalou, Kuncov a Mačkov, oddelených medzi sebou niekoľkými priečne tečúcimi potokmi v južnej časti katastra Sedlice, Suchá dolina a Ľubovec – Ruské Pekľany. Lesné porastybiokoridoru majú charakter vápenatých bučín (biotop európskeho významu) na extrémnych svahoch a skalách dominuje ale borovica lesná, ktorá tu nachádza vynikajúce podmienky pre existenciu. Tento biokoridor prebieha paralelne so severnými partiami NRBk Čierna hora. Vďaka geologickému podložiu a pôdam, teda výhrevnému substrátu a južnej expozícii svahov sa na nich vyvinula dominujúca teplomilná až xerothermná vegetácia. Biokoridor spája RBc Roháčka (v katastri Klenova a Miklušoviec), MBc Okružle (v katastri Miklušoviec) s RBc Tlstá a NRBc Humenec (v katastri Ľubovec – Ruské Pekľany a ďalej).

5. Miestny biokoridor Sopotnica

Sopotnica vytvára v južnej časti katastra riešeného územia priečnu hydrologickú os. Tečie kaňonovitým údolím v prostredí karbonátových hornín, krajinársky veľmi pôsobivým a odvodňuje nielen svahy Sopotníckych vrchov v Čiernej hore, ale aj severne položené svahy Šarišskej vrchoviny. Brehové porasty toku reprezentujú vrby (*Salix alba* a *Salix fragilis*) a jelše (*Alnus incana* a *Alnus glutinosa*). Porasty dopĺňajú vysadené jedince topol'a kanadského (*Populus x canadensis*).

6. Miestny biokoridor Sedlický potok

Hydricko-terestrický biokoridor, prameniaci v lesnom poraste v lokalite Strakovské, takmer po celej dĺžke toku tvorí jednu z dvoch hydrologických osí Sedlickej brázdy v riešenom území (druhú tvorí bezmenný potok prameniaci pod Sedlom a tečúci na juh k Sedlickému lomu). Charakteristiky biokoridoru sú oslabené v zastavanom území obce, ale zasa ich nadobúda po vyústení zo zastavaného územia až po sútok so Sopotnicou.

7. Miestny biokoridor bezmenného potoka spod Sedla

Hydricko-terestrický biokoridor potoka prameniaceho pod lokalitou Sedlo, ktorý po opustení drevitou vegetáciou porastených ramien členitého terestrického biokoridoru. Sedlo nadobúda charakter samostatného biokoridoru, v hornej časti sporo opatrený sprievodnou drevitou vegetáciou toku, v dolnej časti je kvalita brehových porastov oveľa vyššia. Pred sútokom so Sopotnicou vteká do úzkeho prielomu potoka medzi Okružlou horou a dolomitovým lomom Širokého hrbu.

Miestne interakčné prvky (Mip)

1. Interakčný prvok Kopce

Súbor poľnohospodárskych terás – medzi zarastených a stabilizovaných krovínami. Dopĺňa krajinný segment pod MBc Jelše – Kopce o vhodný biotop pre vtáctvo (hniezdna lokalita a potravná báza) a srnčiu zver.

2. Interakčný prvok Strakovské – Kotlová hora

Rozsiahlejší súbor menších lesných enkláv, lúčno-pasienkových priestorov a medzi stabilizovaných krovínami medzi koncovými ramenami terestrických biokoridorov Sedlo a Strakovské – Fabenova hora – Ukušova hora a horným tokom biokoridoru Sedlický potok. Vynikajúca lokalita z hľadiska kvality biodiverzity, ktorá má výraznú pôdoochrannú funkciu.

3. Interakčný prvok Sedlo

Súbor medzi porastených krovínatou vegetáciou v priestore severozápadne od terestrického miestneho biokoridoru Sedlo. Oproti južne položený je ďalší Mip 4.

4. Interakčný prvok Židovský cintorín

Leží na hranici katastrov Sedlice a Miklušovce v lokalite so židovským cintorínom (situovaný v katastri Miklušoviec). V katastri Sedlíc výplň interakčného prvku tvoria enklávy hustých krovín, ktoré plnia úlohu refúgia, hniezdnej lokality vrátane trofickej bázy pre vtáctvo.

5. Miestny interakčný prvok Lúky

Predstavuje lúčno-pasienkovú plochu s porastmi krovín vo svahovitom teréne s terasami. Vegetáciu tohto interakčného prvku tvorí prevažne lúčny biotop národného významu – mezofilné pasienky a spásané lúky.

6. Miestny interakčný prvok Za potôčikom

Predstavuje mozaiku lúčnych porastov a nelesnej stromovitej a krovinatej vegetácie. Lúčne porasty sú biotopom európskeho významu – nížinné a podhorské kosné lúky. Plocha interakčného prvku vzhľadom k variabilite stanovištných podmienok ma vysokú hodnotu biodiverzity.

Plochy chránených častí prírody a krajiny

V katastrálnom území obce Sedlice sa nachádza prírodná rezervácia Dunitová skalka so 4. stupňom ochrany a jej ochranným pásmom s 3. stupňom ochrany podľa zákona číslo 543/2002 Z.z. ako plocha maloplošných chránených území národnej siete. Ďalej je to plocha navrhovaného územia európskeho významu SKUEV 0305 Dunitová skalka s 3. a 4. stupňom ochrany, ktoré zahŕňa celú Prírodnú rezerváciu Dunitová skalka a väčšiu časť jej ochranného pásma. Pre ostatnú časť katastrálneho územia platí 1. stupeň územnej ochrany. V blízkosti katastrálneho územia sa nachádza ďalšia lokalita územia európskeho významu (schvaľovacia etapa A)

Stredné Pohornádie. Z lokalít navrhovaných do etapy B sa v blízkosti riešeného územia nachádzajú lokality navrhovaného územia európskeho významu Hornádske lúky a Čierna hora. K.ú. svojou južnou časťou tvorí časť navrhovaného chráneného vtáčieho územia Volovské vrchy, ktoré je v pôsobnosti Národného parku Slovenský kras, Národného parku Slovenský raj a Regionálneho strediska štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky Prešov.

Riešené územie zariadenia na zber nezasahuje do žiadnej plochy ani ochranného pásma chránených častí prírody a krajiny.

Územia európskeho významu

V zmysle § 27 zákona o ochrane prírody a krajiny je územím európskeho významu územie v Slovenskej republike tvorené jednou, alebo viacerými lokalitami na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia, ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít obstaraným MŽP SR. Národný zoznam prerokúva vláda, ktorá ho po odsúhlasení zasiela Európskej komisii na schválenie. Navrhované územia európskeho významu, ktoré schváli Európska komisia, vyhlási orgán ochrany prírody za chránené územie alebo za zónu chráneného územia najneskôr do 6 rokov od schválenia národného zoznamu Európskou komisiou. Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu schválila vláda SR uznesením č. 239 zo 17. marca 2004. Uverejnený bol v čiaske 3/2004 Vestníka MŽP SR.

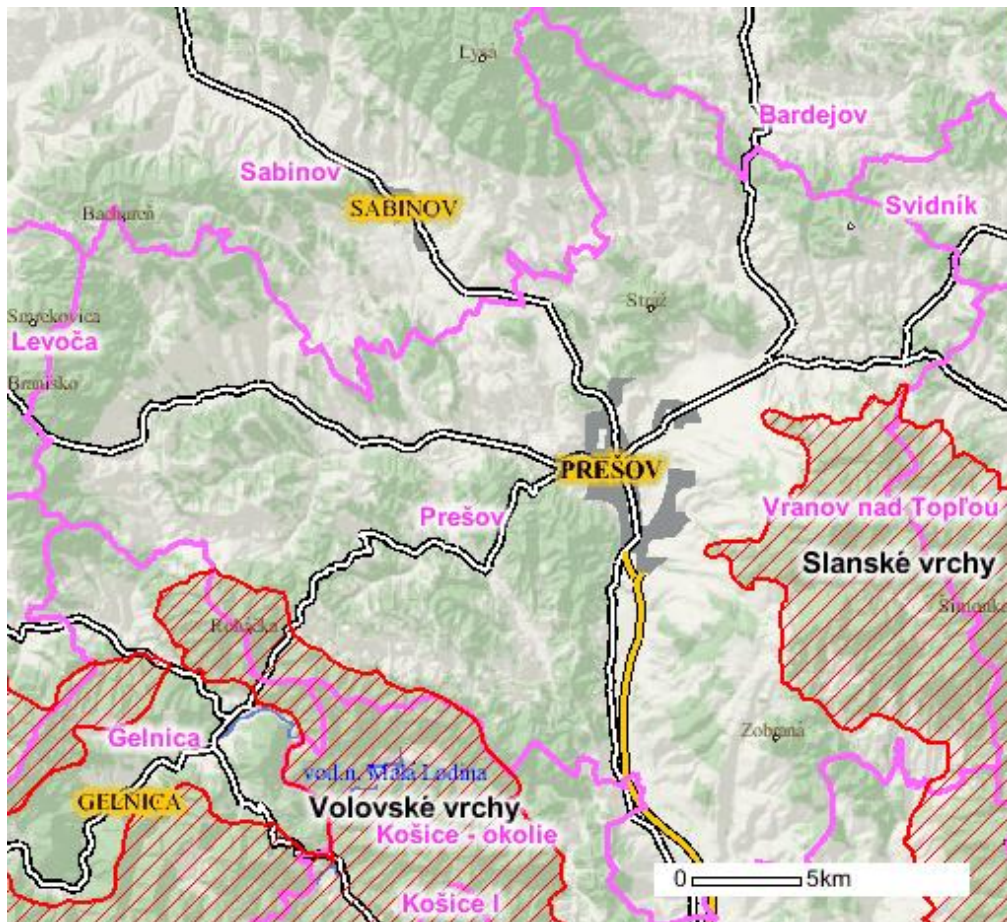
Vtáčie územia

Chránené vtáčie územia a ostatné chránené územia a ich ochranné pásma a zóny sú súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území. Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno v zmysle §26 zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Národný zoznam navrhovaných vtáčích území bol zverejnený v čiaske 4/2003 Vestníka MŽP SR. Do katastra obce Sedlice zasahuje navrhované chránené vtáčie územie Volovské vrchy sústavy NATURA 2000.

Chránené vtáčie územia

Chránené vtáčie územia a ostatné chránené územia a ich ochranné pásma a zóny sú súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území. Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno v zmysle § 26 zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Vo Vestníku MŽP SR, čiaska 4/2003, bol zverejnený národný zoznam navrhovaných vtáčích území. Vtáčie územia, ktoré pretínajú okres Prešov, sú Slanské vrchy a Volovské vrchy /obr. č.1/.

Mapa č. 1: Chránené vtáacie územia

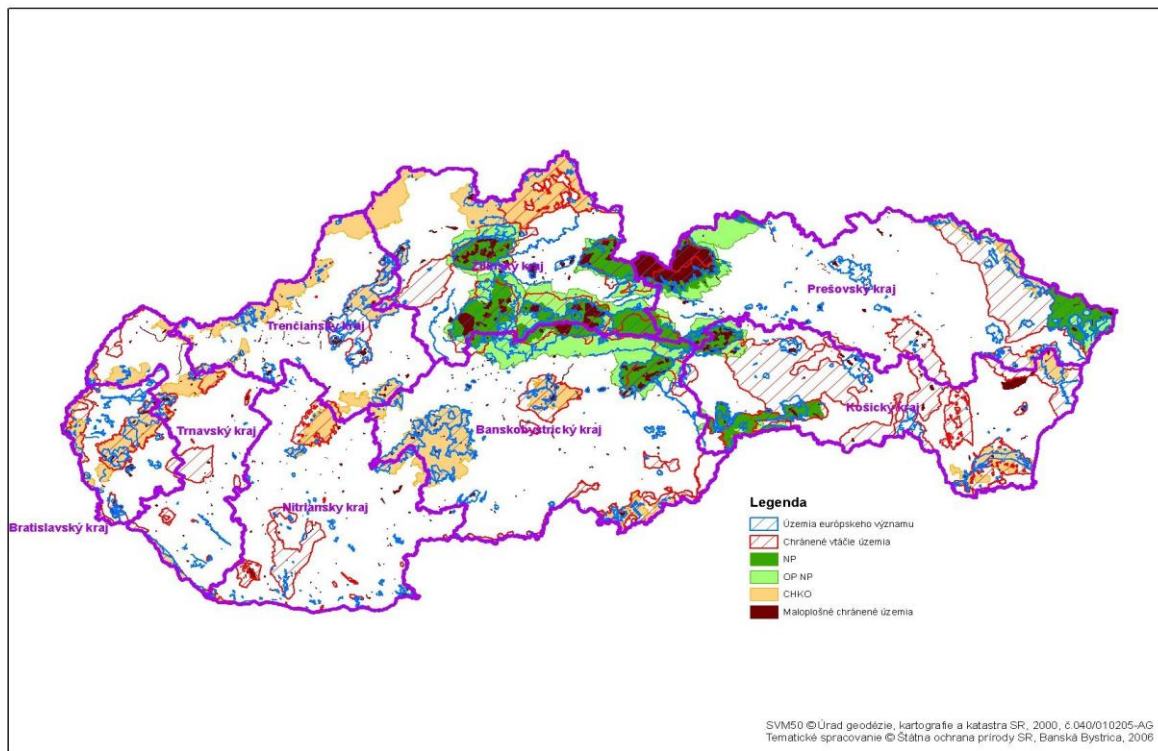
Posudzované územie sa nenachádza na žiadnom chránenom vtáčom území. Podľa národného zoznamu CHVÚ je najbližšie CHVÚ od navrhovanej činnosti Volovské vrchy. Poskytuje ideálne prostredie pre druhy orol skalný (*Alcedo atthis*), výr skalný (*Bubo bubo*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*) a mnoho ďalších.

Ochrana prírody v zmysle medzinárodných dohovorov (NATURA 2000)

Územia NATURA 2000

NATURA 2000 je sústava chránených území tvorená tzv. SPA územiami (Special protection areas) vyhlasovanými podľa smernice o vtákoch a tzv. SAC územiami (Special areas of conservation) vyhlasovanými na základe smernice o biotopoch. Cieľom sústavy je zabezpečiť ochranu vybraným typom biotopov, živočíchom a rastlinám, ktoré sú na území členských štátov Európskej únie vzácné alebo ohrozené.

Mapa č. 2: Chránené územia SR

V širšom okolí Prešova a vo vzťahu k riešenej lokalite sa nachádzajú napríklad tieto významnejšie lokality **NATURA 2000 - tabuľka č.**

Tab. č. 11: Chránené územia v okrese Prešov

Ev.č	Názov	Kateg	Výmera m ²	Rok vyhl	Spravujúci orgán
512	Čergovská javorina	NPR	107 200	1982	ŠOP - regionálna správa Prešov
518	Demjatské kopce	PR	86 817	1982	ŠOP - regionálna správa Prešov
525	Dubnické bane	CHA	60 000	1964	ŠOP - regionálna správa Prešov
526	Dubová hora	PR	613 400	1983	ŠOP - regionálna správa Prešov
527	Dunitová skalka	PR	3 507	1964	ŠOP - regionálna správa Prešov
530	Fintické svahy	PR	413 300	1980	ŠOP - regionálna správa Prešov
535	Gýmešský jarok	NPR	206 200	1981	ŠOP - regionálna správa Prešov
550	Hrabkovské zlepenice	PP	8 719	1989	ŠOP - regionálna správa Prešov
580	Kamenná baba	NPR	1 275 900	1964	ŠOP - regionálna správa Prešov

581	Kapušíansky hradný vrch	PR	181 000	1980	ŠOP - regionálna správa Prešov
586	Kokošovská dubina	NPR	200 000	1965	ŠOP - regionálna správa Prešov
614	Mirkovská kosatcová lúka	PR	11 394	1979	ŠOP - regionálna správa Prešov
644	Podmorský zosuv	PP	5 063	1989	ŠOP - regionálna správa Prešov
654	Pusté pole	PR	62 370	1983	ŠOP - regionálna správa Prešov
667	Salvatorské lúky	PR	26 765	1980	ŠOP - regionálna správa Prešov

Zdroj: ŠOP SR

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná v území s prvým stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, mimo navrhovaných území európskeho významu, chránených vtáčích území a súčasnej sústavy chránených území. Priamo do územia určeného na výstavbu a prevádzku navrhovanej činnosti, z chránených území nezasahuje žiadne. Navrhovanou prevádzkou nebudú ovplyvnené žiadne chránené územia a iné prvky ochrany prírody a krajiny nachádzajúce sa v širšom okolí dotknutého územia.

Vodohospodársky chránené územia

Do riešeného územia nezasahuje žiadne vodohospodársky chránené územie v zmysle NV SR č. 13/1987 Zb. v znení zákona č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

III.2.1 Krajina a krajinný obraz

Krajinný priestor je trojrozmerný útvar tvorený abiotickými, biotickými a antropickými prvkami, ktoré sa navzájom podmieňujú a ovplyvňujú, ale určujú aj charakter územia, priestorové usporiadania a využívania. Prvky súčasnej krajinnej štruktúry (SKŠ) sú zo systémového hľadiska fyzicky existujúce objekty, ktoré zaplňajú zemský povrch úplne. Odrážajú súčasné využitie zeme v sledovanom území. Ekvivalentom prvkov súčasnej krajinnej štruktúry sú teda typy súčasného využitia zeme. Ich typizácia vyjadruje ich schopnosť sa priestorovo diferencovať a niekoľkokrát sa v určitom území opakovať, i keď v rôznej kvalite alebo kvantite. V hodnotenom území boli vyčlenené typy súčasnej krajinnej štruktúry, ktoré boli zoskupené do určitých skupín na základe fyziognómie alebo funkčného postavenia. Územie obce Sedlice je vymedzené jeho katastrálnymi hranicami, ktorého rozloha má výmeru 1 556 ha. Záujmové územie tvorí územie bezprostredne súvisiace s riešeným územím majúcim prevádzkové a ekologické väzby, ochranné pásma a väzby na technickú infraštruktúru a zamestnanosť. Obec sa nachádza v juhozápadnej časti okresu Prešov.

Pri stanovení štruktúry krajiny sa vychádza zo štandardnej metódy výskumu využívania krajiny z aspektov vizuálnych (fyziognomické črty štruktúry krajiny), kultúrno-historických (tradičné a historické prvky v štruktúre

krajiny), fyzických (napr. charakter reliéfu, vodná sieť a pod.), z krajinno-ekologickej štruktúry (komplex živých a neživých prvkov, prírodných a antropogénnych prvkov a ich interakcia) a z funkčnej štruktúry krajiny (využívanie krajiny). Súčasná krajinná štruktúra predstavuje obraz aktuálneho stavu využívania územia. V sledovanom území boli identifikované nasledovné krajinotvorné prvky:

- **urbánný komplex** zahrňujúci obytné a obslužné prvky, individuálna bytová zástavba, kostol, obchodné zariadenia, dopravné a skladové priestory a menšie športovo-rekreačné prvky - tento komplex zahrňuje vlastné sídlo vrátane infraštruktúry;

- **komunikačný a produktovodný komplex** - predstavuje líniové dopravné prvky ako cestné komunikácie, parkoviská, chodníky a betónové plochy a elektrické vedenia;

- **poľnohospodársky komplex** - orná pôda, trvalé trávne porasty, záhumienky, poľnohospodárske objekty a areály;

- **vegetačné štruktúrne prvky** - parkové dreviny (solitéry, skupinky), kroviny, trávobylinné porasty, ruderalne spoločenstvá, vegetácia urbánnej štruktúry (parková mestská a vidiecka vegetácia, sprievodná vegetácia, trvalé trávne porasty neparkového charakteru, parkové trávniky, trávnaté okraje ciest, parkovísk a iných technických prvkov a pod.), odprírodnená poľnohospodárska štruktúra (záhrady, záhradky a pridomové záhradky), nelesná stromová a krovinná vegetácia (líniová brehová vegetácia, líniová sprievodná vegetácia komunikácií, skupinová nelesná stromová a krovinná vegetácia, solitérne rastúce dreviny, živé ploty a pod.);

- **areály bez funkčného využitia.**

V dotknutom území sa z krajinných prvkov nachádzajú plochy poľnohospodárskej pôdy využívanej prevažne ako orná pôda, plochy trávobylinnej vegetácie s rôznym výskytom drevín, plochy s ruderalnou vegetáciou, kroviny, skupiny menších stromov, solitérne rastúce stromy, zastavané plochy, cesty. Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry ide o človekom málo pozmenenú krajinu s podielom zastavaných území a poľnohospodárskej pôdy a v okolí vlastnej sledovanej lokality areály služieb a obytných budov, záhrad, doplnené o dopravné štruktúry.

III.2.2 Stabilita

Dotknuté územie sa nachádza v málo urbanizovanej oblasti. Stupeň ekologickej stability územia vyjadruje plošný pomer medzi prirodzenými, poloprirodzenými a antropogénnymi prvkami v sledovanom území. Koeficient ekologickej stability odráža vzájomný pomer negatívnych a pozitívnych krajinných prvkov v území. Za pozitívne krajinné prvky považujeme ekosystémy zodpovedajúce prírodným podmienkam (lesné porasty, trvalé trávne porasty, vodné toky a plochy, nelesnú stromovú a krovinnú vegetáciu a pod.). K negatívnym krajinným prvkom radíme umelo vytvorené, prípadne pozmenené plochy (orná pôda, ťažobné priestory, zastavané územia, smetiská a pod.). Z ekologického hľadiska za najkvalitnejšie územia, t.j. územia s najvyššou ekologickou stabilitou, považujeme územia nezasiahnuté, alebo len

slabo zasiahnuté antropogénnou činnosťou. Sú to územia, ktoré majú najväčší podiel prvkov s vysokou hodnotou krajinnоекologickej významnosti.

Zo stavu SKŠ vyplýva, že najstabilnejším prvkom v krajine je tu predovšetkým les, predstavujúci pôvodnú krajinu predovšetkým v daných častiach pohorí – Šarišská vrchovina, Slanské vrchy. V nich sa zachovali prirodzené lesné spoločenstvá s dubom, bukom, hrabom, jelšou, jedľou a borovicou. Lesy tu plnia prirodzené funkcie - ochrannú, hospodársku i osobitného určenia. Zároveň ich relatívna zachovalosť a kompaktnosť vytvára vhodné prostredie pre organizmy a plnia tým významnú ekostabilizačnú úlohu.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Táto je tvorená biocentrami, biokoridormi a interakčnými prvkami v hierarchických úrovniach: nadregionálnej – biosférickej a provincionalnej, regionálnej a miestnej (lokálnej) úrovni. Princípom ÚSES je zachovávať, vytvárať a udržiavať rôznorodosť podmienok pre život. Umožňovať udržanie alebo zlepšenie biodiverzity (rozmanitosti) a zachovanie genofondu (súboru dedičných vlastností) rastlínstva a živočíšstva ako dôležitého faktora ekologickej stability a ochrany prírody. V rokoch 1993 – 1995 boli pre jednotlivé okresy spracované regionálne územné systémy ekologickej stability (R-ÚSES), ktoré vychádzajú z Generelu nadregionálneho ÚSES (G-NÚSES) Slovenskej republiky schváleného uznesením vlády SR z 27. apríla 1992 č. 319, rozpracovali ÚSES na úrovni okresov v mierke 1: 50 000.

Podľa Správy o stave životného prostredia Prešovského kraja za rok 2007 sú v okrese Prešov biocentrá uvedené v tab. č.12.

Sklonitosť

Sklonitosť reliéfu sa využíva predovšetkým pri stanovovaní rýchlosti odnosu vody a materiálu po svahu, limituje lokalizáciu aktivít v krajine. Podľa všeobecných morfometrických charakteristík jekatastrálne územie z hľadiska sklonitosti rozčlenené do šiestich intervalov (0–3°, 3–7°, 7–12°, 12–17°, 17–25°, 25° a viac). Najvýraznejšie svahy so sklonom 17–25° a viac sa vyskytujú v južnej časti katastra na svahoch masívu Sopotnické vrchy (komplex Čiernej hory), v časti Ostrý hrb, Mlynná hora a Kuncov vrch. Tu sú strmé svahy klesajúce do údolia toku Sopotnice a Sedlického potoka v rozmedzí od 550 do 500 m.n.m. po údolné polohy v nadmorskej výške 420 – 400 m.n.m. V severnej časti katastra miestami na svahoch Zadného dolu, Fabenovej hory, Kopcov a Rešetky. Interval sklonitosti 7–12– 17° sú charakteristické pre zvlnené, členité a miernejšie klesajúce svahy po celom území katastra v rozmedzí 480 – 440 – 400 m.n.m. (prevládajú najmä v severnej polovici katastra, kde je silná členitosť reliéfu). Sklonitosť 0–7° je najmä na zarovnaných vrcholových sedlách a platách, zarovnaných plochách v rámci svahov Sedlickej brázdy, v doline pozdĺž toku Sopotnica, Sedlický potok, potok Viselec, Kuncov a Hlboký potok a vo vyerodovaných dolinách ich prítokov.

Expozícia

Poloha svahu s ohľadom na slnečné žiarenie, osvetlenie, vietor a zrážky sa člení podľa svetových strán. Ide o orientáciu reliéfu, ktorá je dôležitá pre stanovenie podkladov pre mikroklimu územia, lokalizáciu poľnohospodárskych plodín, športových aktivít a pod.

V katastri sú dve dominantné expozície svahov. Ide o severné a severovýchodné svahy v prepojení v dolinách na svahy južnej a juhozápadnej orientácie v južnej polovici katastra. Pre východnú časť katastra sú dominantné juhozápadne a západne orientované svahy. Zvyšok územia (v strednej časti katastrálneho územia) vyplňajú v prevažnej miere východné a juhovýchodné svahy.

Insolácia

Pri insolácii (inak oslnení) reliéfu ide o priame slnečné žiarenie dopadajúce na zemský povrch a jeho množstvo závisí od výšky Slnka, intenzity žiarenia, od sklonu a expozície povrchu. Z pozorovaní sa zistilo, že najvyššie hodnoty insolácie majú južné až juhozápadné svahy so sklonom v rozmedzí 0-120 na zarovnaných polohách. Východne orientované svahy majú v tomto prostredí najvyššiu insolačnú hodnotu v dopoludňajších hodinách, západne orientované svahy majú najvyššiu insolačnú hodnotu v popoludňajších hodinách. Najmenšie insolačné hodnoty vykazujú severné, severozápadné a severovýchodné svahy a svahy so sklonom nad 17° prudko sa zvažujúce do úzkych údolí masívu Čiernej hory.

Lúčne spoločenstva

V katastrálnom území obce Sedlice lačné spoločenstvá/ trvale trávne porasty zaberajú významnú výmeru z celkovej výmery obce a to 292 ha, čo predstavuje takmer jednu pätinu výmery územia.

V krajinnej štruktúre majú významné postavenie kosné lúky a pasienky s podielom nelesnej drevinovej vegetácie. Nachádzajú sa najmä v severozápadnej a severnej časti územia, kde si mozaikové štruktúry trvalých trávnych porastov zachovali prevažne prírodný charakter, podporený úspešným vývojom spôsobeným znížením intenzity využívania obdobne aj bývalé terasové štruktúry.

Väčšina v súčasnosti kosených trávnych porastov vznikla zatrávením menej produkčnej ornej pôdy, čo je pozitívne z hľadiska druhovej biodiverzity. Z evidovaných travinno-bylinných biotopov európskeho a národného významu sa v katastrálnom území obce, južne od intravilánu po ľavej a pravej strane Sedlického potoka nachádzajú Lk1 - biotop nížinných a podhorských kosných lúk a Lk3b - biotop mezofilných pasienkov a spásaných lúk.

Mokrade

V katastrálnom území obce Sedlice sa nenachádzajú mokrade národného významu. Nachádzajú sa tu však mokradné plochy, pričom niektoré z nich z dôvodu svojej významnosti boli začlenené medzi prvky miestneho územného systému ekologickej stability. Na východných svahoch

nad Sedlickým potokom sú pozorované na zosuvnom území miesta výverov, na pravom brehu potoka Viselec nad obcou sa vyvinuli rastlinné spoločenstvá mokradného charakteru. K mokradiam tiež radíme i miestne potoky. Niektoré z nich boli určené ako miestne biokoridory.

Skalné útvary

V katastrálnom území obce Sedlice sa nachádza veľmi významný skalný útvar, kedy na povrch vystupuje hornina hadec – serpentinit v prostredí vnútrokarpatského flyšu ako exot (v minulosti bola takáto hornina využívaná na výrobu azbestu). Tento skalný útvar, nachádzajúci sa východne od intravilánu, pre svoju významnosť a vzácnosť bol vyhlásený ako chránené územie – prírodná rezervácia Dunitová skalka.

Tab. č. 12: Zoznam biocentier v okrese Prešov

ID	Názov	Kategória	Geomorfológická jednotka	Jadro	Charakteristika
1.	Sľubica	NRBc	Branisko	NRP Rajtopiky	Bučiny a jedľobučiny a vrcholové lesy pod silným klimatickým vplyvom
2.	Šimonka-Oblík	NRBc	Slánske vrchy	NPR Šimonka	Komplex lesov (dubobučiny a bučiny) a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
3.	Kokošovská dubina	NRBc	Slánske vrchy	NPR Kokošovská dubina	Lesný komplex (dubiny, dubobučiny).
4.	Gimešský jarok	NRBc	Košická kotlina	NPR Gimešský jarok	Lesné spoločenstvá brezových dúbrav a oglejených bukových dúbrav v Košickej kotline na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.
5.	Stráže	NRBc	Spišsko-šarišské medzihorie	NPR Šarišský hradný vrch	Dubové bučiny na neovulkanitoch a xerothermné spoločenstvá.
6.	Čergov	NRBc	Čergov	NPR Hradová hora	Komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
7.	Solisko	RBc	Čergov		Lesný komplex (jedliny, dubobučiny a jedľové bučiny).
8.	Smrekovica	RBc	Branisko	NPR Kamenná baba	Komplex lesov (bučiny, jedľobučiny, vrcholové lesy pod extrémnym klimatickým vplyvom).
9.	Roháčka	RBc	Čierna hora		Komplex lesov (bučiny, jedľobučiny, vrcholové lesy pod extrémnym klimatickým vplyvom).

10.	Kvašná voda - Cemjata	RBc	Šarišská vrchovina		Lesné komplexy bukových dúbrav a dubových bučín.
10.1	Kopce	RBc	Šarišská vrchovina		Komplex lesov na vnútrokarpatskom paleogéne
11.	Tlstá	NRBk	Čierna hora		Lesné komplexy (dubiny a dubobučiny).
12.	Stráže – Hradová hora	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		Remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine.
13.	Tri chotáre – Lysá hora	NRBk	Beskydské predhorie		Remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine.
14.	Niereše-Obišovce	RBk	Košická kotlina		Remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine.
15.	Čierna hora	NRBk	Čierna hora		Lesné komplexy bučín a jedľobučin v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami.
16.	Čergov	NRBk	Čergov		Lesné komplexy bučín a jedľobučin v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami.
17.	Svinka	RBk	Šarišská vrchovina		Aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty.
18.	Delňa	RBk	Košická kotlina		Brehové porasty a aluviálne lúky.
19.	Torysa	RBk	Spišsko-šarišské medzihorie		Brehové porasty a aluviálne lúky.
20.	Sekčov	RBk	Beskydské predhorie		Brehové porasty a aluviálne lúky.

Legenda: NRBc – nadregionálne biocentrum,
 RBk – regionálny biokoridor,
 RBc – regionálne biocentrum,
 NRBk – nadregionálny biokoridor,

Biocentrá sú vymedzené územia v krajine, ktoré na základe stavu ekologických podmienok umožňujú trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine.

Biokoridory umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a obyčajne spájajú biocentrá. Interakčné prvky zabezpečujú priaznivé pôsobenie biokoridorov a biocentier na okolité časti krajiny, pozmenenej alebo narušenej človekom.

Ekologická stabilita územia

Ekologická stabilita je schopnosť ekosystému vyrovnávať zmeny spôsobené vonkajšími činiteľmi a zachovávať svoje prirodzené vlastnosti a funkcie.

Posudzované územie je súčasť zastavaného územia, nie je súčasťou prvkov nadregionálneho, regionálneho a ani miestneho územného systému ekologickej stability.

III.2.3 Ochrana krajiny

Priamo v dotknutom území ani v jeho okolí sa osobitne chránené územia prírody a krajiny nenachádzajú. Podrobne je ochrana prírody a krajiny popísaná v časti III.1.8 Chránené územia a ochranné pásma.

III.2.4 Scenéria

Hodnotu estetického pôsobenia krajinného obrazu, ktorý je prejavom krajinnej štruktúry nie je možné kvantifikovať, môžeme ho posúdiť len kvalitatívne (stupeň pozitívnych zážitkov človeka pri pobyte človeka v krajine). V zásade je potrebné povedať, že posudzovanie nárokov na estetickú kvalitu okolitej krajiny úzko súvisí so stupňom kultúrnej vyspelosti ľudí vytvárajúcich určitú etnickú jednotku, ako i jej materiálneho zabezpečenia. Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny môžeme považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob využitia územia, zastúpenie prírodných prvkov, hlavne lesných a NSKV, komunikácie, energovody a pod. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesíkov a iných menších porastov stromov a krov, vodný tok s brehovými porastami a pod. Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny. Širšie záujmové územie obce Sedlice pozostáva z dvoch základných častí – zastavaného územia obce a extravilánu, ktorý zastupuje hlavne poľnohospodárska krajina.

III.3 Obyvateľstvo a jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty, územia

III.3. 1 Demografické údaje

Údaje o obyvateľstve

Tabuľka č. 13: Retrospektívny vývoj počtu obyvateľstva do roku 2001 v obci Sedlice 1869 – 2005:

rok	1869	1890	1901	1930	1948	1970*	1991	1996	2001	2005
počet obyvateľov	670	637	624	692	816	1529	1053	1000	1032	1044

Zdroj: Katalógové listy Slovenskej agentúry ŽP a Štatistický úrad Slovenskej republiky

Poznámka: *Súčasťou obce od roku 1965 do roku 1990 bola obec Suchá Dolina

Od začiatku sledovaného obdobia, od roku 1869 do roku 1910 mal demografický vývoj obyvateľstva klesajúcu a potom neustále stúpajúcu tendenciu, čo odráža dobré ekonomické pomery v spôsobe obživy. Vývoj obce v počte obyvateľov je mierne regresívny. Údaje o obyvateľstve boli analyzované na základe výsledkov zo sčítania ľudu, domov a bytov k roku 2011 za obec.

Územie obce Sedlice zaberá 1,67 % z celkovej plochy okresu Prešov, pričom počet trvalo žijúcich obyvateľov k 21.5.2011 predstavoval 0,62 % z celkového počtu obyvateľov okresu. Obec Sedlice patrí v rámci okresu Prešov do skupiny stredne veľkých obcí. Hustota obyvateľstva v riešenom území je nižšia ako dosiahnutá priemerná hodnota v okrese Prešov patriacom medzi okresy s najvyššou hustotou obyvateľstva v rámci Slovenskej republiky a tiež nižšia ako zaznamenané hodnoty v rámci Prešovského kraja i Slovenskej republiky.

Tabuľka č. 14: Trvale bývajúce obyvateľstvo podľa veku v obci Sedlice

Trvale bývajúce obyvateľstvo							Podiel z trvale bývajúceho obyv. vo veku %		
spolu	vo veku								
	0-14	muži 15-59	ženy 15-54	muži 60+	ženy 54+	ne-zist	pred produktívnom	v produktívnom	po produktívnom
1048	183	352	296	75	142	0	17,46	61,83	20,71

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011
 Štatistický úrad Slovenskej republiky

Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (Štatistický úrad SR) mala obec Sedlice 1 048 trvale bývajúcich obyvateľov a z toho bolo 17,46% v predproduktívnom, 61,83% v produktívnom a 20,71% vo veku poproduktívnom.

Tabuľka č. 15: Obyvateľstvo podľa národnosti v obci Sedlice k roku 2011

národnosť	spolu	%
slovenská	1 007	96,09
rómska	1	0,1
česká	2	0,19
rusínska	2	0,19
ukrajinská	4	0,38
nemecká	2	0,19
maďarská	4	0,38
poľská	1	0,1
ostatné	2	0,19
nezistené	23	2,19
spolu	1 048	100,00

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011
Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obyvateľstvo v obci Sedlice z hľadiska národnostného zloženia je jednoliate slovenskej národnosti s minimálnym zastúpením iných národností.

Tabuľka č. 16: Obyvateľstvo podľa vierovyznania v obci Sedlice k roku 2011

vierovyznanie	spolu	%
rímsko-katolícka cirkev	817	77,96
grécko-katolícka cirkev	114	10,88
pravoslávna cirkev	3	0,29
evanjelická cirkev a.v.	5	0,48
evanjelická cirkev metodistická	2	0,19
náboženská spoločnosť Jehovoví svedkovia	0	0,00
cirkev bratská	0	0,00
iné	4	0,38
bez vyznania	27	2,57
nezistené	76	7,25
spolu	1 048	100,00

Zdroj: Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011
Štatistický úrad Slovenskej republiky

V obci Sedlice z hľadiska náboženského vierovyznania prevláda rímskokatolícke náboženstvo, na druhom mieste gréckokatolícke náboženstvo. V menšej miere je zastúpenie iných náboženstiev a obyvateľov bez vyznania.

III.3.2 Sídla

Obytné územie obce v súčasnosti predstavuje kompaktné zastavané územie pozdĺž miestnych komunikácií vedených po údoliach Sedlického a potoka Viselec. Bytový fond pozdĺž týchto ciest predstavuje zmes staršej povojnovej zástavby v dobrom stavebnom stave, postupne rekonštruovanej a

dostavovanej ale tiež novej zástavby. Najnovšia bytová výstavba je predovšetkým v jej západnej časti a naopak najstaršia zástavba sa nachádza pozdĺž prístupovej cesty III/5463 v jej juhovýchodnej časti. Do pôvodnej málopodlažnej zástavby rodinných domov boli umiestnené viacbytové domy v juhozápadnej časti a v juhovýchodnej časti pri školskom areáli z osemdesiatych rokov minulého storočia.

Územie obce v súčasnosti predstavuje kompaktné zastavané územie pozdĺž miestnych komunikácií vedených po údoliach Sedlického potoka a potoka Viselec. Na území obce sa nenachádzajú osady rómskeho etnika.

Ochrana prírodných hodnôt územia obce

Významné krajinné prvky

V katastrálnom území obce Sedlice sa nachádzajú lokality – územia, ktorých zachovanie resp. posilnenie ich kvality je dôležité z ekologického hľadiska. Sú to lesné komplexy, nelesná drevinová vegetácia, miestne toky a ich sprievodná vegetácia a lúčne spoločenstvá. Viacero z týchto lokalít – území, ako významné krajinné prvky v rámci súčasnej krajinskej štruktúry, sú v tomto územnom pláne špecifikované ako prvky územného systému ekologickej stability t.j. plochy s ekostabilizačnou funkciou. Územný systém ekologickej stability. Avšak i okrem takto vymedzených plôch s ekostabilizačnou funkciou sa v katastri obce nachádzajú plochy, ktoré pri správnom obhospodarovaní majú potenciál, aby v budúcnosti plnili významnejšiu ekostabilizačnú funkciu ako majú dnes.

V rámci plôch, ktoré v súčasnosti plnia ekostabilizačnú funkciu sa z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny venuje špecifická ochrana i biotopom európskeho a národného významu, ktorých zoznam je vymedzený vo Vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 24/2003 Z.z.. Činnosti, ktorými sa môžu biotopy európskeho alebo biotopy národného významu poškodiť alebo zničiť, sú regulované zákonom číslo 543/2002 Z.z.. Táto regulácia spočíva v tom, že orgán ochrany prírody vydáva na činnosti, ktorými sa môžu tieto biotopy poškodiť a lebo zničiť rozhodnutie formou súhlasu, v ktorom orgán ochrany prírody za poškodenie alebo zničenie biotopu ukladá vykonať revitalizačné opatrenia alebo zaplatiť náhradu do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu (§ 6 zákona číslo 543/2002 Z.z.). O vydanie súhlasu je povinný požiadať každý, kto zamýšľa zasiahnuť do biotopu takou činnosťou, ktorá by mohla biotop poškodiť alebo zničiť.

Biotopy, ktoré boli identifikované v katastrálnom území obce Sedlice, sú charakterizované podľa Katalógu biotopov Slovenska. V texte nižšie je pri každom druhu biotopu uvedená okrem charakteristiky i informácia o významnosti biotopu z hľadiska jeho zaradenia medzi európsky významné biotopy (kód NATURA 2000). Podľa evidencie odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky, Regionálna správa ochrany prírody v Prešove (z januára 2008) sa v katastrálnom území obce Sedlice nachádzajú nasledovné biotopy, ktoré sú spravidla začlenené do prvkov kostry ekologickej stability obce Sedlice (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky):

Lesy

Lesy v katastrálnom území obce Sedlice tvoria rozsiahly ucelený komplex v južnej časti obce, ktorý je súčasťou Čiernej hory a menší lesný komplex v severnej časti obce, ktorý je súčasťou Šarišskej vrchoviny. V obci je evidovaných cca 676 ha lesa, čo tvorí 43 % z celkovej plochy katastrálneho územia. Lesné porasty sú prevažne štandardného zmiešaného charakteru s prevahou listnatých spoločenstiev, zastúpených najmä bukom a hrabom. Miestami sa vyskytujú ihličnaté porasty s jedľou a smrekom a to najmä na vrcholových strmších svahoch Sopotnických vrchov v Čiernej hore. Podľa lesného hospodárskeho plánu je väčšina lesov hospodárskych. Lesy ochranné a osobitného určenia sa nachádzajú na silne členitých a strmých svahoch klesajúcich do doliny Sopotnice v časti Hrb a Pod skalou. Lesné spoločenstvá predstavujú biotopy európskeho alebo národného významu a zoznam lesných biotopov nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce Sedlice je uvedený o kapitole vyššie.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia zaberá plošne malé územie, avšak predstavuje významný krajinný prvok v rámci súčasnej krajinej štruktúry. V katastrálnom území extravilánu obce Sedlice sa táto vegetácia veľmi významne uplatňuje najmä ako zeleň na poľnohospodárskej pôde – bývalé pasienky a lúky, kde tvorí prechod medzi lesom a trávnatými porastmi. Vekovo ide o nálety 5–10 až 20–30 rokov staré, pomiestne aj do 50 rokov. Nálety na exponovaných svahoch v okolí erózných rýh, pôvodne slúžiacich na pasienkové hospodárenie taktiež podliehajú sukcesii s pestrým druhovým zložením. Výrazne sa tiež uplatňuje zeleň brehových porastov v extraviláne obce tvorená vrbami a jelšami. Brehové porasty miestnych potokov v intraviláne obce významne absentujú.

Priestorové usporiadanie

Obec Sedlice má charakter rastlej obce pri hradskej so založenou sieťou dopravnej a technickej infraštruktúry. Nosnou funkciou územia je bývanie. Obec je členená na časť obytnú a hospodársku, ktorú tvorí hospodársky dvor bývalého Jednotného roľníckeho družstva Sedlice na západnom okraji zastavaného územia obce. Zástavba pôvodnej obce Sedlice sa rozvíjala okolo hlavnej cesty a v údoliach Sedlického a potoka Viselec. Cesta III/5463 tvorí historickú kompozičnú os obce a v obci spĺňa zároveň funkciu hlavnej zbernej komunikácie. V strednej časti obce vzniklo vývojom centrum, ktoré vytvárajú budovy kultúrneho domu, budovy Jednoty a plochy obecného parku s dobrou pešou dostupnosťou z celej obce.

Severozápadný okraj zastavanej časti tvoria dva cintoríny. Vedľajšiu kompozičnú os spolu vytvárajú miestna komunikácia vedúca do obytnej časti na severe zastavaného územia a pokračovanie cesty III/5463 z centrálnej časti do obce Miklušovce okolo hospodárskeho dvora v zastavanej časti obce, ktorý tvorí hospodársko – výrobnú funkciu obce. Južný a juhozápadnú hranicu terajšieho zastavaného obytného územia tvoria školský areál a areál futbalového ihriska. Obytnú funkciu v tejto nástupnej časti obce od okresného

sídla dopĺňajú obecný úrad, areál materskej školy, kostol s farou a maloobchodné zariadenia v rodinných domoch. Stredo –južnú a stredo – severozápadnú časť zastavaného územia tvoria monofunkčné plochy málopodlažnej obytnej zástavby na juhu doplnenú viacbytovými domami. Dominantnou stavbou je rímskokatolícky kostol v juhovýchodnej časti obce.

III.3.3 Aktivita

Od čias, keď sa v sedle na južných svahoch Šarišskej vrchoviny usadili prví ľudia, žili sa predovšetkým prácou na poli a v lese. Túto skutočnosť dokumentuje aj erb obce Sedlice, zobrazujúci postavu muža v modrom poli, ktorý drží v rukách sekeru a drevorubačskú pílu. Dedina bola zrejme najstaršou v povodí potoka Sopotnica. Sedličania boli oddávna známi kolári, stolári, drevorubači a roľníci. V roku 1787 tam stálo 81 domov a v nich žilo 617 obyvateľov. O 40 rokov neskôr sa počet domov zvýšil na 101 a žilo v nich 759 ľudí.

Za jeden z významných medzníkov sa považuje aj založenie Hasičskej jednoty v roku 1924, ktorej tradície sa darí dosiaľ udržiavať prostredníctvom dobrovoľného hasičského zboru. V roku 1947 tu mali obecný rozhlas a dedinské kino. Zvláštnosťou bolo aj otvorenie dedinského kúpaliska v strede obce.

Dnes majú Sedlice 1048 obyvateľov a v obci je plne vybavená infraštruktúra. Základnú školu navštevuje vyše 160 žiakov, je tam materská škola, kinosála s javiskom, hasičská stanica, zdravotné stredisko, obchody, služby a pošta.

Čo sa týka cirkevného života, väčšina obyvateľstva sú rímskokatolíci, ktorí sa stretávajú na bohoslužbách v Kostole Premenenia Pána. Ten bol zrekonštruovaný v roku 2001 a dominuje pekne upravenému areálu. V ňom sa nachádzajú na kameni umiestnené dosky s Desatoro božími prikázaniami.

Kultúrne tradície udržiava predovšetkým FS Sedličan a jeho mládežnícka základňa. Obec myslí aj na rekreačné vyžitie. Okrem športovísk postavili aj tri detské ihriská s vkusnými drevenými prvkami.

Sedlice nadviazali partnerské vzťahy s rovnomenou českou dedinou Sedlice, v Srbsku je ich partnerskou obcou Ďurdjov s asi 5000 obyvateľmi, kde žije značná slovenská menšina.

Ľudia zo Sedlíc pracujú v neďalekom Prešove, ale aj v drevárskej firme, poľnohospodárskom družstve či dvoch kameňolomoch. Tie vraj dodávajú kameň na výstavbu slovenských ciest, ale vozí sa aj do Poľska.

III.3.4 Infraštruktúra

Obec má v zásade vybudovanú základnú občiansku vybavenosť.

Školstvo

Na území obce sa nachádza dvojtriedna materská škola, ktorá má kapacitu pre 40 detí. Budova materskej školy sa nachádza v juhovýchodnej časti obce na vhodnom pozemku, na ktorom je ihrisko s preliezkami. Na území obce v jej juhovýchodnej časti sa nachádza plne organizovaná deväťtriedna

základná škola pre 1. až 9. ročník, ktorú v súčasnosti navštevujú školopovinné deti zo štyroch susedných obcí. Súčasťou školy je školský dvor, školské futbalové a atletické ihrisko, telocvičňa a dielne. Základná škola má zriadený školský klub detí.

Telovýchova a šport

Obec má futbalové ihrisko so šatňami, sprchami a klubom pre miestnu telovýchovnú jednotu. Pre šport sú využívané aj plochy farskej záhrady, kde je tenisové ihrisko a zariadenia integrovaného športoviska v obecnom parku v strede obce. Deťmi sú využívané spevnené plochy na školskom dvore materskej a základnej školy.

Zdravotníctvo

V obci sú vytvorené lekárske pracoviská v budove kultúrneho domu pre praktického lekára dospelých a pre zubného lekára. Lekárske služby pre deti a dorast sú v blízkej obci Bzenov. Lekárske služby iných lekárskejších pracovísk pre občanov obce sú poskytované v Prešove. Na území obce je zriadená lekáreň.

Sociálna starostlivosť

V obci Sedlice žije v súčasnosti nad 100 dôchodcov. Obec má zriadený klub dôchodcov v kultúrnom dome. Dôchodcom je poskytované stravovanie formou donášok do domu. Na poli sociálnej starostlivosti pre dôchodcov, ktorá je v kompetencii obce, je zriadená opatrovateľská služba pre jednu osobu. Iná vybavenosť s touto funkciou sa na území obce nenachádza.

Maloobchodná sieť

Na území obce sa nachádza niekoľko predajní maloobchodnej siete. V strede obce v budove Jednoty sa nachádza jedna predajňa potravín a zmiešaného tovaru Jednota – samoobsluha, predajňa Gemix – zmiešaný priemyselný tovar, tiež predajňa kvetov a predajňa Stavebnín – farby a laky.

Plochy zelene

Aj keď samotné zastavané územie obce je posudzované ako stresový faktor v území, no na jeho ploche sa nachádza systém zelene rôznych kategórií.

Väčšie parkovo upravené plochy v obci sa nachádzajú v strede obce pri kultúrnom dome s priestorom spoločenských aktivít. Zeleň rodinných domov tvorí základ systému zelene v obci. Pozemok s rodinným domom je väčšinou členený na predzáhradku, zastavanú obytnú a hospodársku časť a na záhradu.

Medzi plochy vyhradenej zelene obce je zahrnutá plocha cintorína. Iné druhy vyhradenej zelene sa v obci nenachádzajú.

Medzi menšie upravené plochy v obci patrí vysoká – líniová zeleň len pozdĺž cesty III/5463 ako hlavnej komunikácie a miestnych komunikácií v severnej časti zastavaného územia. V iných častiach obce je možné ju realizovať len obmedzene z dôvodu stiesnených pomerov pôvodnej zástavby.

Jestvujúca zeleň brehových porastov a sprievodná vegetácia potoka Viselec, ktorý je pravým prítokom Sedlického potoka už na zastavanom území

obce a ďalších ľavých prítokov potoka Sopotnica obsahuje najmä krovinné poschodie v prepojení so stromovým. Líniová zeleň brehových porastov je zastúpená jelšovo – topolovými a vrbovými porastmi a dopĺňa mozaikové štruktúry zelene v okolí.

Doprava

Obec Sedlice leží na ceste III/5463 Klenov - Ľubovec, ktorá sa napája na nadradenú cestnú sieť európskeho významu – cestu I/18 Žilina – Poprad – Prešov – Michalovce pri Prešove prostredníctvom cesty II/ 546 Hnilčík – Margecany – Klenov – Žipov – Rokycany – Prešov. Na ceste III/5463 v úseku Miklušovce – Sedlice, resp. Sedlice – Suchá Dolina podľa sčítania dopravy z roku 2005 (odborným odhadom) intenzita dopravy 368, resp. 707 vozidiel za 24 hodín v oboch smeroch.

Doprava a dopravné zariadenia

Obec Sedlice je prejazdnou obcou na ceste III/5463. Obec sa nachádza 26 km od okresného mesta Prešov, resp. 2 km od obce Suchá Dolina. V zastavanej časti obce sa na cestu III/5463 napája sieť jestvujúcich i nových miestnych obslužných komunikácií v kategóriách C3 – MO 4,25/30, MO 6,5/30, MO 7,5/30. MO 8,0/30 a MOK 3,75/30 s výhybňami. V obci budú všetky komunikácie odvodnené cez uličné vpuste do dažďovej kanalizácie.

Cestná osobná hromadná doprava

Pre obyvateľov obce je cestná osobná hromadná doprava zaistená autobusmi SAD Prešov, ktoré premávajú po trase Prešov – Sedlice – Margecany a späť. V obci sa nachádzajú štyri obojstranné autobusové zastávky na ceste III/5463.

III.3.5 Produktovody

Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou a prevádzkovou vodou

Obec nemá vybudovaný verejný vodovod. Objekty občianskej vybavenosti a veľká časť rodinných domov je zásobované z vlastných studní z veľkej časti cez malé domové vodárne typu DARLING. Vodné zdroje (studne) v obci sú malej výdatnosti bez potrebných ochranných pásiem. Nakoľko je

Polnohospodárske družstvo podielnikov má na hospodárskom dvore vybudovaný vodovod, ktorý postačuje.

Kúpeľné územia a územia prírodných a liečivých prameňov sa v katastrálnom území obce nenachádzajú. V riešenom území sa nenachádzajú ani zdroje liečivých minerálnych vôd.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Objekty občianskej vybavenosti a veľká časť rodinných domov majú vybudované vlastné žumpy. Časť rodinných domov má domovú kanalizáciu zaústenú do priekop, alebo

priamo do potoka, čo je spolu s vyvážaním žúmp hygienickou závadou, pre ktoré je potrebné vybudovať kanalizáciu. Poľnohospodárske družstvo na hospodárskom dvore má vybudovanú splaškovú kanalizáciu zaústenú do žumpy. Obsah žumpy sa používa na hnojenie. Dažďové vody z intravilánu sú odvádzané rigolmi a priekopami, ktoré sú zaústené do neupravených tokov.

Odpadové hospodárstvo

Zber a odvoz komunálneho odpadu sa uskutočňuje v zmysle všeobecne záväzného nariadenia obce prostredníctvom firmy A.S.A. – Slovensko, s.r.o. odvozom na skládku odpadov Hanušovce – Petrovce a na skládku Svinia (ENVIGEOS Nitra s.r.o.), kde sa tento zneškodňuje. Odvoz sa uskutočňuje raz za 3 týždne. Obec v spolupráci s firmou A.S.A. s.r.o. od roku 2003 má zavedený separovaný zber zhodnotiteľných zložiek komunálneho odpadu, v prvej fáze je to papier, sklo, plasty, batérie a akumulátory, elektronický šrot a pneumatiky, ktorá má zmluvných partnerov na zhodnotenie jednotlivých vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu. Obec zabezpečila likvidáciu a následnú rekultiváciu dvoch starých záťaží divokých skládok na území obce. Obec až do doby realizácie verejnej splaškovej kanalizácie zabezpečuje a bude naďalej zabezpečovať podmienky na vyprázdňovanie obsahu domových žúmp v obci v zmysle § 36 ods. 9. písm. a) zákona číslo 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách v znení neskorších predpisov prostredníctvom VVS a.s. Košice na ČOV Haniska.

Energetika a energetické zariadenia **Zásobovanie elektrickou energiou**

Obec Sedlice je v súčasnosti zásobovaná elektrickou energiou zo štyroch transformačných staníc 22/0,4kV TS 1, TS 2, TS 3 a TS PD. Trafostanice sú napájané po VN strane prípojkami VN tvorenými vodičmi 3x35 AlFe 6 od kmeňovej VN linky VSE číslo 217 na podperných bodoch. Existujúce sekundárne elektrické rozvody NN sú realizované vzdušným vedením na podperných bodoch (na betónových stĺpoch) v trasách situovaných vedľa miestnych komunikácií. V obci je kompletne zrekonštruované verejné osvetlenie.

Zásobovanie plynom

Obec je plynofikovaná od roku 1997 pri tlakovej hladine 0,3 MPa. STL plynové potrubia v obci sú nové a bezporuchové s kapacitnou rezervou pre rozvoj obce. Odberatelia plynu sú zásobovaní plynom z miestnej STL siete. Zdrojom zemného plynu naftového je VTL plynovod Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba.

Zásobovanie teplom

Zdroje a zariadenia na výrobu tepla väčšieho rozsahu sa v obci nenachádzajú. Zásobovanie teplom v obci je riešené po jednotlivých objektoch samostatne. Výroba tepla v objektoch rodinných domov je zabezpečená individuálne plynom, spaľovaním hnedého uhlia a dreveného odpadu.

III.3.6 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

Plochy pamiatkovej ochrany

Plochou pamiatkovej ochrany, ktorú určil Krajský pamiatkový úrad Prešov na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít je plocha historického jadra obce a plochu dosiaľ bližšie nelokalizovaného zaniknutého stredovekého kostola v susedstve ihriska, ktoré má stredoveký pôvod je potrebné považovať za územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku. Podmienky jej ochrany zabezpečuje Krajský pamiatkový úrad Prešov v územnom a stavebnom konaní. Pozornosť si však zaslúži rímskokatolícky kostol Premenenia Pána z roku 1859, pamätné miesto starého cintorína, plocha židovského cintorína a voľne stojace kríže na území obce, ktoré nie sú zapísané v zozname pamiatkového fondu kultúrnych pamiatok, sú súčasťou kultúrneho dedičstva obce a ako takým je im potrebné venovať primeranú ochranu a zveládovanie.

Ochrana kultúrnohistorických hodnôt

Historický vývoj osídlenia

Obec Sedlice vznikla ako hromadná cestná dedina. V roku 1301 – 1321 sa uvádza ako Šoltys, nie je to teda oveľa staršia obec. V roku 1409 bol o ňu spor medzi magistrom Havlom Zechi a šľachticmi z Jakloviec. Neskôr bola vždy v držbe viacerých zemepánov. Fara sa spomína už v roku 1333. V rokoch 1917 až 1918 bol renovovaný rímskokatolícky kostol Premenenia Pána. Obec bola súčasťou Šarišskej župy, potom do roku 1960 patrila do okresu Prešov a Prešovského kraja. Súčasťou obce od roku 1965 do roku 1990 bola obec Suchá Dolina. Po roku 1968 bola súčasťou Východoslovenského kraja a okresu Prešov.

Kultúrne pamiatky

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu nie je na území obce Sedlice evidovaná žiadna nehnuteľná kultúrna pamiatka. Pozornosť si však zaslúži rímskokatolícky kostol Premenenia Pána z roku 1859, pamätné miesto starého cintorína a voľne stojace kríže na území obce, ktoré sú vždy pamätníkmi miestnych udalostí v histórii obce a aj keď nie sú zapísané v zozname pamiatkového fondu kultúrnych pamiatok sú súčasťou kultúrneho dedičstva obce.

III.3.7 Archeologické náleziská

V Centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenskej republiky nie sú evidované žiadne archeologické lokality na riešenom území obce Sedlice. Krajský pamiatkový úrad Prešov na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít s ohľadom na prvé písomné správy o obci k roku 1329 uvádza, že je nutné považovať historické jadro obce za územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku a že na území na východnom okraji intravilánu obce, južne od cesty zo Suchej

Doliny v susedstve ihriska je dosiaľ bližšie nelokalizovaný zaniknutý stredoveký kostol. Nie je možné však vylúčiť predpoklad výskytu ďalších neznámych archeologických objektov a nálezov aj mimo známych archeologických lokalít a preto je potrebné pri stavebnej činnosti na území obce oznámiť takýto nález Krajskému pamiatkovému úradu Prešov, ktorý zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

III.4.1 Celková kvalita životného prostredia človeka a súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Nekoordinovaná a nesystémová exploatácia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy a tiež dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobujú prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca, ktorý končí u človeka. K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov a celková zastaralosť technológií a infraštruktúry.

Odlesňovanie, sceľovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie v danom regióne.

Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti ako aj životné prostredie (ŽP). Vplyv znečisteného ŽP na zdravie ľudí je dosiaľ málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch stredná dĺžka života pri narodení, celková úmrtnosť, dojčenská a novorodenecká úmrtnosť, počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými a vývojovými vadami, štruktúra príčin smrti, počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení, stav hygienickej situácie, šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia, stav pracovnej neschopnosti a invalidity, choroby z povolania a profesionálne otravy. K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť. Stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov.

Prešovský kraj patrí k regiónom s najvyššou pôrodnosťou (natalitou) v rámci SR aj napriek tomu, že jej miera od r. 1998 do r. 2002 poklesla zo 13,64 ‰ na 11,96 ‰. Vzhľadom k tomu, že v Prešovskom kraji žije najmladšie obyvateľstvo v SR, kraj dosahuje najnižšiu mortalitu (na 1000 obyv.). Podobne ako v celej republike, tak aj v Prešovskom kraji došlo v uplynulom období k zníženiu novorodeneckej aj dojčenskej úmrtnosti a predĺžila sa stredná dĺžka života pri narodení.

Tabuľka č. 17: Stredná dĺžka života pri narodení v období rokov 1996 -2000

Územie	Muži	Ženy
Okres Prešov	69,97	77,70
SR	68,82	76,79

Zdroj: ÚZIS

Celková úmrtnosť u mužov je vyššia ako u žien. Počet úmrtí začína narastať u mužov vo vekovej skupine 35 - 39 r., u žien o dekádu neskôr (45 - 49 r.). Okres rovnako prekračuje celoslovenský priemer v úmrtnosti na nádorové ochorenia. Najväčší podiel tvorí úmrtnosť na nádory dýchacej sústavy, ktorá je v okresoch Stropkov a Vranov nad Topľou nad úrovňou celoslovenského priemeru.

Citlivým ukazovateľom hygienickej a kultúrnej úrovne života obyvateľstva, ako aj meradlom zdravotnej starostlivosti je novorodenecká (perinatálna) úmrtnosť (podiel novorodencov, ktorí zomierajú do 28 dní) a dojčenská úmrtnosť (počet novorodencov zomretých do 1 roka života na 1000 živonarodených detí). Úmrtia novorodencov v prvých dňoch života spôsobujú najmä vnútorné príčiny, ako vrodené chyby, choroby matky atď., kým v neskoršom období pri úmrtiach novorodencov prevládajú hlavne vonkajšie príčiny, predovšetkým infekcie a úrazy.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti však závisí nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva.

Výpovedným ukazovateľom úrovne pracovných podmienok sú aj choroby z povolania. Vzhľadom na zmenený systém diagnostikovania, zánik bývalej siete závodných zdravotníckych zariadení a služieb, zánik mnohých priemyselných podnikov aj so zánikom evidencie a kontroly pracovníkov exponovaných negatívnym faktorom v pracovnom prostredí a nedostatočné zabezpečenie potrebných preventívnych lekárskeho prehliadok pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce ich faktická výpovedná hodnota značne poklesla. Stav fyzického, psychického a sociálneho zdravia však ovplyvňuje veľa determinujúcich činiteľov. Súvislosť medzi zhoršujúcim sa zdravím a úmrtnosťou a stúpajúcim znečistením životného prostredia nie je síce priama, ale dlhodobé pôsobenie škodlivín v ovzduší, vo vodách a v potravinách sa dokázateľne prejavuje u vnímavejšej populácie - detí, starších osôb a gravidných žien. Pôsobením škodlivín sa znižuje obranyschopnosť organizmu, zvyšuje sa chorobnosť, urýchlujú sa degeneratívne pochody a proces starnutia populácie so skracovaním dĺžky života. Dnes možno konštatovať, že aktuálne znečisťovanie zložiek životného prostredia – najmä vôd a ovzdušia zd'aleka

nedosahuje intenzitu spred 10 - 40 rokov. Zlepšenie situácie naznačujú realizované alebo pripravované projekty v oblasti ochrany ovzdušia a zásobovania pitnou vodou, ktoré sa objavujú najmä v strategických dokumentoch územného plánovania.

III.4.2 Znečistenie ovzdušia

Územie Prešovského kraja predstavuje z hľadiska čistoty ovzdušia relatívne homogénny priestor. Kotliny a údolia sú v prevažnej miere postihnuté lokálnymi zdrojmi znečistenia, zvlášť v prípade inverzných situácií, vrcholové oblasti sú naopak atakované diaľkovým prenosom emisií z priemyselných aglomerácií v Českej republike (Ostravsko) a Poľsku (Horné Sliezsko, Krakow).

Relatívnu homogénnosť územia narúšajú iba priestory kumulácie zdrojov a činností spôsobujúcich znečistenie ovzdušia (priemyselné plochy, koncentrácia dopravy a pod.). Takýmito priestormi v rámci Prešovského kraja sú sídlo Prešov, aglomerácia Poprad - Svit, Bardejov a oblasť Vranov nad Topľou - Humenné - Strážske.

Kvalita ovzdušia v Prešovskom kraji je ovplyvňovaná predovšetkým činnosťou veľkých priemyselných zdrojov, ktoré sú tu lokalizované. Cestná doprava je najvýznamnejším zdrojom emisií CO a NO_x v kraji. Naopak, najväčším producentom TZL sú prevažne malé stacionárne zdroje a SO₂ veľké stacionárne zdroje.

V záujmovom území sa nenachádza ani jedna priemyselná prevádzka zaradená medzi 10 najväčších znečisťovateľov ovzdušia SR. Na lokálnu imisnú situáciu majú okrem dopravy hlavný vplyv najmä priemyselné prevádzky. Kvalita ovzdušia je považovaná za dobrú, ak úroveň znečistenia neprekračuje limitné hodnoty (LH) alebo cieľové hodnoty (CH). V roku 2008 nebola v Prešovskom kraji prekročená žiadna limitná hodnota, cieľová hodnota a neboli ani dosiahnuté hodnoty znečistenia kvality ovzdušia, pri ktorých by vznikli podmienky na vyhlásenie signálov smogovej situácie „Upozornenie“ a „Regulácia“, resp. „Varovanie“ pre NO₂, SO₂ a prízemný ozón.

Rekapitulácia emisií zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov v Prešovskom kraji za r.2000–2008* tab.č. 11.

Tabuľka č. 18: Rekapitulácia emisií zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov v Prešovskom kraji za r. 2000-2008*.

Rok	TZL (t)	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO(t)	TOC(t)
2008	317,287	1 211,262	1 299,203	1 272,731	324,148
2007	424,489	2 824,192	1 683,412	1 768,743	288,881
2006	948,942	3 342,853	2 039, 819	2 204,858	329,707
2005	1 080,957	4 065,238	2 141,439	2 792,864	334,109
2004	1 236,446	4 024,635	2 049,401	3 404,264	391,380
2003	814,450	5 723,374	2 140,973	3 547,470	355,181

2002	807,845	5 208,718	2 152,344	3 821,224	341,196
2001	1 063,320	5 935,566	2 202,174	4 037,783	488,521
2000	1 109,483	5 867,476	2 095,930	3 804,253	325,395

*- veľké a stredné zdroje, údaje centrálnej databázy NEIS

III.4.3 Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Povrchové vody

Povrchové toky SR, monitorované v rámci štátneho monitoringu patria vo všeobecnosti k znečisteným až veľmi silne znečisteným tokom. Zdroje znečistenia, ktoré negatívne ovplyvňujú akosť povrchových vôd sa rozdeľujú podľa ich charakteru a pôsobenia na dve kategórie:

- **bodové zdroje znečistenia** - majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov. Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristík ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciách, atď.
- **plošné zdroje znečistenia** - podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená ešte celým radom spolupôsobiacich faktorov. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým poľnohospodárstvo, skládky a odkaliská, splašky zo spevnených plôch, splašky z komunikácií a železníc, znečistené zrážkové vody, znečistené závlahové vody. Okrem týchto zdrojov plošného znečistenia sa na kontaminácii vôd významnou mierou podieľajú i tzv. difúzne priestorové.
- **rozptýlené bodové zdroje znečistenia**, ktoré nie sú zahrnuté medzi evidované zdroje znečistenia.

Na rozdiel od pomerne ľahko identifikovateľných, lokalizovateľných a merateľných bodových zdrojov znečistenia priemyselnej a komunálnej povahy sú plošné a difúzne zdroje znečistenia menej adresné, evidenčne náročnejšie a problematicky merateľné. Kvalita povrchových vôd je na Slovensku hodnotená na základe sumarizácie výsledkov klasifikácie v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody - Klasifikácia kvality povrchových vôd“, ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried :

(I. trieda - veľmi čistá voda až V. trieda – veľmi silno znečistená voda, pričom ako priaznivá kvalita vody je považovaná úroveň I., II., a III. triedy kvality).

Prevažná časť okresu Prešov patri do povodia rieky Torysa s jej významnejšími prítokmi Sekčov, Delňa a do povodia rieky Svinka. Iba malé okrajové časti okresu patria do povodia rieky Topľa a Hornád. Čistota povrchových vôd sa sleduje v tokoch Torysa, Sekčov a Svinka.

Kvalita vody v toku Torysa od Šarišských Michalian po Prešov je IV. triedy čistoty a za mestom Prešov až po hranicu okresu je V. triedy čistoty. Obdobná je aj kvalita vody v toku Sekčov. Kvalita vody v toku Svinka sa mení z III. na V. triedu čistoty. V toku Delňa sa kvalita vody nesleduje. Delňa je ľavostranným prítokom Torysy a najbližším monitorovacím miestom kvality je odberové miesto Kendice. Najväčšie znečistenie spôsobujú nerozpustné latky,

železo a koliformné baktérie. Na znečisťovaní sa podstatnou mierou podieľajú obce, ktoré nemajú vybudovanú kanalizáciu a ČOV, ako aj poľnohospodárske podniky a to nevhodnou likvidáciou tekutých exkrementov, vytváraním provizórnych skládok maštalného hnoja, hnojív a ich nevhodnou aplikáciou.

Kvalita vody v rieke Topľa (miesto odberu vzorky Topľa - Pod Vranovom) je za obdobie 2002 - 2003 hodnotená II. - IV. triedou kvality. V skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) zodpovedá kvalita vody III. triede kvality. V skupine základných fyzikálno - chemických ukazovateľov (B) zodpovedá kvalita vody II. triede kvality. V skupine nutrientov (C) zodpovedá kvalita vody III. triede kvality. V skupine biologických ukazovateľov (D) zodpovedá kvalita vody IV. triede kvality. V skupine mikrobiologických ukazovateľov (E) je kvalita vody IV. triedou kvality. V skupine mikropolutantov (F) bola kvalita vody klasifikovaná IV. triedou kvality.

Výsledky meraní kvality vody v rieke Sedlického potoka nie sú k dispozícii. Samotné riešené územie je odvodňované Sedlickým potokom, ktorý pramení v severnej časti katastra obce a v zastavanom území obce priberá väčší ľavostranný prítok Viselec. Sedlický potok sa vlieva do toku Sopotnica medzi kótami Skalka 499 m.n.m. a Kuncov vrch 503 m.n.m. , ktorý sa vlieva do rieky Hornád ako ľavostranný prítok pod Veľkou Lodinou. Na základe uvedeného vzhľadom k tomu, že Sedlický potok aj jeho prítoky pramenia v katastri obce a posudzované územie je relatívne v malej vzdialenosti od prameňov, nie je predpoklad, aby povrchové vody v obci Sedlice boli znečistené. Kvalitu vody v riekach v obci môže mierne ovplyvniť aj situácia, že nie je vybudovaná kanalizácia a ČOV. Obec do doby realizácie verejnej splaškovej kanalizácie zabezpečuje podmienky na vyprázdňovanie obsahu domových žump prostredníctvom VVS.a.s. Košice na ČOV Haniska.

Okres Prešov je charakteristicky nedostatočným a nevyváženým rozložením zdrojov podzemných vôd. Pre zásobovanie obyvateľov miest Prešov a Veľký Šariš sa využívajú vodné zdroje Šariš hrad o kapacite 45,0 l.s-1 a zdroj Šarišské Lúky o kapacite 20,0 l.s-1. Ostatné zdroje podzemných vôd sú lokálneho charakteru a ich kapacita často nepostačuje ani pre jednu obec.

Podstatná časť zdrojov podzemných vôd pre okres Prešov je v okresoch Sabinov a Levoča. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím dochádza k nevýraznému zlepšeniu kvality podzemných vôd v oblastiach, ktoré slúžia ako zdroje podzemných vôd. Na ochranu výdatnosti zdrojov sú stanovené pásma hygienickej ochrany I. a II. stupňa a režim hospodárenia v nich.

III.4.4 Znečistenie pôd a horninového prostredia

Znečistenie pôd

Plošný prieskum kontaminácie pôd (PPKP) ako subsystém monitoringu pôd sleduje obsah ťažkých kovov vo vybraných katastrálnych územiach. V roku 2001 boli v rámci PPKP na území okresu Prešov zaznamenané v tabuľke uvedené výskyty ťažkých kovov v zmysle doteraz platných hygienických limitov daných Rozhodnutím MP SR o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde a o určení organizácií oprávnených zisťovať skutočné hodnoty týchto látok č. 531/1994 - 540.

Tab. č. 19: Prehľad kontrolovaných a nadlimitných honov v rámci PPKP v roku 2001

Územie	Kontrolované hodnoty		Sledované parametre	Nadlimitné hodnoty		Nadlimitné parametre
	ha	počet		ha	počet	
okres Prešov	2678,0	64	Cr,Ni,As,Cu,Cd,Hg,Pb	31,0	1	Cd
SR	282 365,4	8 299		42 932,2	1 645	

Znečistenie horninového prostredia Stav znečistenia horninového prostredia

Vplyvy geologických faktorov na životné prostredie sú systematicky sledované MŽP SR. Je vypracovaný „Čiastkový monitorovací systém Geologické faktory“ ako súčasť monitorovacieho systému životného prostredia Slovenskej republiky. V úzkej súčinnosti je vypracovaná aj Koncepcia rezortného informačného systému. Ku kontaminácii horninového prostredia môže dôjsť zo vzduchu, vody i odpadov. Aj napriek antropickému vplyvu človeka, základné makroformy reliéfu ostali podstatným spôsobom nenarušené, mikroformy však prešli pomerne zložitým, človekom organizovaným vývojom. Ide predovšetkým o rôzne depresné tvary, ktoré sú predstavované štrkoviskami, pieskoviskami, hliniskami, zárezmi komunikácií a kanálov.

Znečistenie horninového prostredia v posudzovanom území nebolo skúmané. Znečistenie horninového prostredia je závislé od prítomnosti lokálnych a regionálnych zdrojov znečistenia. Pri hodnotení znečistenia horninového prostredia je nutné vychádzať z možného prenosu znečistenia z iných zložiek životného prostredia, pokiaľ nie sú k dispozícii údaje o znečistení zistenom na konkrétnych vzorkách zo záujmovej lokality. Najvýznamnejším indikátorom znečistenia horninového prostredia môže byť zadokumentované havarijné znečistenie pôdy, ktorá tvorí vrchnú vrstvu horninového prostredia a je kontaktnou vrstvou medzi ďalšími zložkami geosféry, a to atmosférou, litosférou a hydrosférou.

Nakoľko takéto údaje o konkrétnych vzorkách zo záujmového územia, alebo o havarijnom znečistení priamo dotknutých lokalít, nie sú k dispozícii, je potrebné pri predpoklade znečistenia horninového prostredia vychádzať z chemického znečistenia ovzdušia, zrážok, vôd a pôd záujmového územia.

Z hľadiska chemickej kontaminácie sa tu výraznejší zdroj nenachádza. Do úvahy prichádzajú regionálne vplyvy (kyslé dažde) a kontaminácia z poľnohospodárskej výroby.

Znečistenie látkami produkujúcimi radioaktívne žiarenie v hodnotenej oblasti zistené nebolo. Okrem uvedeného sa väčšia kontaminácia pôd na sledovanom území nepredpokladá. Môžu sa vyskytnúť lokálne miesta s menším množstvom znečisťujúcich látok antropogénneho pôvodu,

predovšetkým ropné látky od mechanizmov, obhospodarujúcich poľnohospodársku pôdu, príp. z turistického ruchu.

S ohľadom na charakter činnosti navrhovateľa nie je pravdepodobnosť kontaminácie horninového prostredia nebezpečnými znečisťujúcimi látkami (ropné produkty, chemické alebo biologické škodlivé látky).

Erózia

Náchylnosť (potenciál) na eróziu pôdy v závislosti od charakteru reliéfu, pôdotvorného substrátu a pôdneho krytu, klímy a spôsobu využívania pôdy (orná pôda, trvalé trávne porasty, lesy, ...) v reálnych podmienkach determinuje vodnú eróziu.

III.4.5 Odpadové hospodárstvo

Vážnym problémom negatívne vplývajúcim na všetky zložky životného a prírodného prostredia sú odpady z výroby i nevýroby sféry. Nakladanie s odpadmi sa sleduje na základe požiadaviek zákona o odpadoch a vyhlášky MZP SR č. 310/2013 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o odpadoch). V zmysle Katalógu odpadov – Vyhláška MZP SR č. 284/2001 Z.z. – sa produkované odpady zaraďujú do kategórií :

N – nebezpečné odpady, ktoré majú jednu nebezpečnú vlastnosť alebo viac nebezpečných vlastností,

O - ostatné odpady,

KO – komunálne odpady.

Komunálne odpady sú odpady z domácností vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia (okrem odpadov, ktoré vznikajú pri výkone činnosti podnikania resp. živnosti).

V tabuľke je uvedená základná charakteristika vzniku odpadov v Prešovskom kraji podľa kategórií ostatný, nebezpečný a komunálny odpad za obdobie rokov 2005 – 2010.

Tabuľka č. 20: Vznik odpadov v Prešovskom kraji za roky 2005 – 2010.

Odpad	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]
Komunálny	162 276	184 382	187 859	202 582	199 661	206 229
Ostatný	542 390	686 944	673 492	638 148	702 454	650 685
Nebezpečný	14 515	18 655	16 208	11 461	18 936	10 930
S p o l u	719 181	889 981	877 559	852 191	921 051	867 844

Zdroj: POH Prešovského kraja

Tabuľka č. 21: Vznik odpadov v okrese Prešov za roky 2005 – 2010

Odpad	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]	[t]
Komunálny	36 969	42 349	42 611	50 839	45 886	49 514
Ostatný	122 378	171 528	192 327	180 249	153 839	175 333
Nebezpečný	3 328	2 329	3 007	3 005	2 500	2 314
S p o l u	162 675	216 206	237 945	234 093	202 225	227 161

Zdroj: POH Prešovského kraja

Z uvedeného prehľadu je zrejmý pozitívny trend znižovania nebezpečných odpadov, čo je následkom zlepšovania technológií v priemyselných odvetviach.

V obci Sedlice zber a odvoz komunálneho odpadu sa uskutočňuje v zmysle všeobecne záväzného nariadenia obce prostredníctvom firmy A.S.A. – Slovensko, s.r.o. odvozom na skládku odpadov Hanušovce – Petrovce a na skládku Svinia (ENVIGEOS Nitra s.r.o.), kde sa tento zneškodňuje. Táto skládka je zaradená do kategórie pre nie nebezpečný odpad. Odvoz sa uskutočňuje raz za 3 týždne. Obec v spolupráci s firmou A.S.A. s.r.o. od roku 2003 má zavedený separovaný zber hodnotiteľných zložiek komunálneho odpadu, v prvej fáze je to papier, sklo, plasty, batérie a akumulátory, elektronický šrot a pneumatiky, ktorá má zmluvných partnerov na zhodnotenie jednotlivých vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu. Obec zabezpečila likvidáciu a následnú rekultiváciu dvoch starých záťažových skládok na území obce. Obec až do doby realizácie verejnej splaškovej kanalizácie zabezpečuje a bude naďalej zabezpečovať podmienky na vyprázdňovanie obsahu domových žúmp v obci v zmysle § 36 ods. 9. písm. a) zákona číslo 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách v znení neskorších predpisov prostredníctvom VVS a.s. Košice na ČOV Haniska.

Nakladanie s vyprodukovanými tuhými komunálnymi odpadmi na území obce bude zabezpečované v súlade so s Programom odpadového hospodárstva obce, ktorý musí byť spracovaný v súlade s Programom odpadového hospodárstva Prešovského kraja. V obci je potrebné zvýšiť podiel zhodnocovania a znížiť podiel zneškodňovania týchto odpadov uprednostňovaním jeho materiálového zhodnotenia pred energetickým s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení. Je potrebné rozšíriť separovaný zber o hodnotiteľné odpady dobudovaním dostatočného systému separovaného zberu zariadením na triedenie odpadov a v súlade so zákonom číslo 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších noviel zriadiť pre kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu na ploche kompostárne v areáli základnej školy.

Riešením odpadového hospodárstva sú vytvorené predpoklady pre zhromažďovanie odpadov, umiestnením kompostárne a separáciou rentabilných odpadov, kým ostatné budú aj naďalej prostredníctvom oprávnenej firmy vyvázané na riadenú skládku.

Pri separovaní odpadov železa, neželezných kovov, papiera, plastov a skla v obciach a mestách zohrávajú významnú úlohu zberne odpadov, sú

priblížené občanom ako aj právnym subjektom, odpad sa vykúpi, roztriedi a odovzdá sa ako druhotná surovina oprávneným spracovateľom pripravený na zhodnotenie. Priblížením možnosti odpredaja vyseparovaných zložiek KO sa zníži množstvo zmesového komunálneho odpadu ukladaného na skládky.

III.4.6 Hluk a radónové riziko

Hluk

Celospoločenským nedostatkom je veľmi sporadický monitoring hluku, ale aj tak možno celkovo o dotknutom území hovoriť ako o území nekontaminovanom nadlimitnými hodnotami hluku zo stacionárnych zdrojov.

Radónové riziko

Pod radónovým (Rn) rizikom z geologického prostredia rozumieme pravdepodobnosť výskytu zvýšenej úrovne objemovej aktivity radónu v tomto prostredí. Radón je súčasťou rozpadovej rady uránu ^{238}U a izotopy radónu vznikajú následným rozpadom rádia ^{226}Ra . Jeho ďalším rozpadom vznikajú tzv. dcérske produkty rozpadu radónu kovovej povahy, ktoré sú ľahko adsorbovateľné na prach a aerosolové častice ovzdušia. Tieto následne vystupujú ako alfa žiariče, ktoré sú silne rádiotoxické. V horninovom prostredí sa radón šíri difúziou (tepelný pohyb molekúl v smere koncentračného gradientu) a konvekciou (v dôsledku zmien fyzikálnych podmienok prostredia - teploty a tlaku). V porovnaní s difúziou je transport radónu konvekciou približne o rád vyšší.

V predmetnej lokalite sa vyskytuje malé až stredné riziko, konkrétne merania na mieste neboli vykonané.

III.4.7 Ohrozenosť vegetácie a biotopov

Na poškodení vegetácie sa podieľajú prírodné (abiotické a biotické) a antropogénne faktory. Negatívny účinok antropogénnych faktorov na vegetáciu je podmienený rozvojom socioekonomických aktivít, či už v danom regióne alebo v blízkosti záujmového územia. Z hľadiska poškodenia vegetácie k najzávažnejším patrí vplyv kyslých dažďov ako dôsledok pôsobenia kumulatívneho znečistenia ovzdušia imisiami z priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, dopravy a pod.

Spomínané faktory v území nepôsobia izolovane, naopak ich negatívne účinky na vegetáciu sa prejavujú v dôsledku ich možného synergického pôsobenia. Predovšetkým asimilačné orgány lesných drevín sú citlivými indikátormi antropogénneho znečistenia ovzdušia. Vplyvom exhalátov došlo k degradácii a odumieraniu lesov v závislosti od vzdialenosti zdroja znečistenia, odolnosti drevín a ďalších faktorov. Čez prachom znečistené ovzdušie (vdychovanie) a zaprášené krmivo boli spôsobené škody i na živočíšnej výrobe a voľne žijúcej srstnatej a pernatej zveri. Zo súčasných stresových faktorov sa v území málo prejavujú urbanizačné vplyvy. Stupeň urbanizácie je odrazom koncentrácie obyvateľov, to znamená, že vplyvy na biotu sú výrazné najmä v okolí miest a obcí. Prejavujú sa zvýšeným ruchom, ktorý so sebou prináša

vyrušovanie živočíchov na miestach ich rozmnožovania, na potravinových lokalitách a na miestach oddychu. Hustá premávka na cestných komunikáciách spôsobuje značný počet kolízií s niektorými druhmi živočíchov.

V obci Sedlice a v jej okolí je relatívne menšie ohrozenie vegetácie a biotopov v porovnaní s mestskými aglomeráciami.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie.

IV.I Požiadavky na vstupy

Pôda

Záujmová lokalita sa nachádza v intraviláne obce Sedlice krajiny na území, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana podľa zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Pri vytvorení zariadenia na zber odpadov nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy, lebo činnosť sa bude realizovať na území a na parcelách dvora pri rodinnom dome.

Dotknuté územie nezasahuje do lesného pôdneho fondu. Navrhovaná činnosť si nevyžaduje záber pôdy z dôvodu, že je umiestnené v jestvujúcom objekte dvora pri rodinnom dome.

Nároky na zastavané územie

Nebude vykonávaná žiadna stavebná činnosť, využívané plochy a priestory sú v prenájme navrhovateľa.

Voda

Vo výkupni je vlastná studňa a taktiež žumpa. Protipožiarne je objekt zabezpečený hasiacimi prístrojmi. Pri realizácii navrhovanej činnosti nedôjde k zvýšeniu spotreby pitnej ani úžitkovej vody.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

V prevádzke je zavedená elektrina.

Doprava a infraštruktúra

Objekt je situovaný pri miestnej komunikácii. Preprava odpadu bude vykonávaná výhradne cestnou dopravou, ktorá bude prebiehať v pracovných dňoch a v sobotu v doobedňajších hodinách. Predmetná činnosť nebude mať vplyv na zmenu dopravnej situácie.

Ochranné pásma

Navrhovaná činnosť zberu odpadov nezasahuje do chránených území ani sa nedotkne chránených území podľa osobitných zákonov. Plošne nezasahuje do chránených území, chránených výtvorov a chránených pamiatok.

Nároky na pracovné sily

Navrhovaná činnosť bude zabezpečovaná vlastnými zamestnancami. Potreba personálneho zabezpečenia bude závisieť od organizácie prevádzky, množstva odpadu a začlenenia zariadenia v rámci odpadového hospodárstva. V zariadení sa počíta s 1 pracovníkom.

IV.2 Údaje o výstupoch

Prevádzka nebude zdrojom znečisťovania ovzdušia. V bezprostrednom okolí sa nenachádza povrchový zdroj *vody*, prameň a pod., činnosť nebude mať vplyv na prúdenie povrchových a podzemných vôd dotknutého územia ani na ukazovatele akosti vôd. Zamestnanci budú preškolení o spôsobe manipulácie s odpadmi, v prevádzke sa bude viesť príslušná prevádzková dokumentácia zariadenia na zber odpadov. Posudzované územie a prevádzka sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od najbližších rodinných domov, nebude dochádzať ani k obťažovaniu okolia hlukom z prevádzky. Zavedením navrhovaného zberu odpadov nedôjde k podstatnému rozšíreniu dopravy. Nepredpokladá sa šírenie tepla ani zápachu v dotknutom území.

IV.2.1 Vplyv na obyvateľstvo

Hodnotený zámer, jeho charakter, ani jeho činnosti nie sú producentom významných kontaminantov a faktorov, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Naopak, zámer má významný ekologický charakter, spojený so zlepšením kvality životného prostredia (obmedzenie vytvárania tzv. divokých skládok) ako aj kvality života obyvateľov prostredníctvom vytvorenia možnosti adekvátneho nakladania s odpadom, čiastočnej možnosti zamestnania ako aj možnosti odpredaja železných a neželezných kovov, plastov, skla a papiera, priblíženie tejto služby občanom. Prináša možnosť zberu a zhodnocovania odpadu, čo možno hodnotiť i z hľadiska nadväzujúcich sociálnych a ekonomických dôsledkov a súvislosti pozitívne.

Na základe uvedeného i vzhľadom na to, že zámer je lokalizovaný mimo obývanej zóny vyplýva, že realizácia zámeru nebude mať žiaden nepriaznivý vplyv na zdravotný stav obyvateľstva mesta Prešov.

IV.2.2 Voda

Činnosť v zariadení nebude mať vplyv na povrchový vodný tok ani na podzemné vody. Technologické odpadové vody z prevádzky zariadenia nevznikajú. Jedná sa o zber a skladovanie odpadov kategórie ostatné za účelom ich ďalšieho využitia na vhodných zariadeniach, ktoré majú na túto činnosť oprávnenie. Skladové kontajnery na uskladnenie budú umiestnené v oplotenom objekte. Celý priestor je spevnený, na časti pozemku je vybudovaná drenáž na odvod dažďovej vody do potoka.

Objekt navrhovanej činnosti bol vybudovaný a prispôbený tak, aby slúžil na zhromažďovanie kovových odpadov. To nebude mať za následok

akékoľvek znečistenie vodného toku. Prevádzka neovplyvní hydrologické ani hydrogeologické pomery záujmového územia.

IV.2.3 Ovzdušie

Navrhovaná činnosť, vzhľadom na svoj charakter a rozsah nebude mať žiaden vplyv na súčasný stav kvality ovzdušia. V zariadení sa bude vykonávať len zber, dočasné skladovanie odpadov za účelom ich ďalšieho využitia a nebude sa s odpadom nakladať iným spôsobom, preto nie je predpoklad úniku žiadnych škodlivín do ovzdušia.

IV.2.4 Odpady

Za nakladanie so všetkými odpadmi v priebehu prevádzky zariadenia bude zodpovedať jeho prevádzkovateľ, ktorý bude plniť všetky povinnosti ako pôvodca a držiteľ odpadov. Držiteľ odpadov bude nakladať s odpadmi v súlade s legislatívou odpadového hospodárstva a ustanoveniami zákona NR SR č.223/2001 Z.z. o odpadoch o zmene a doplnení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, a vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Zoznam odpadov na zber a skladovanie je uvedený v kap. II bod II.8. Ich množstvo je odhadované na základe predpokladaného rozsahu činnosti a bude upresňované a podrobne špecifikované podľa skutočného stavu, na základe vedenia evidencie a hlásení v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve. Odpady sú na prevádzke pred zneškodnením zhromažďované a dočasne skladované v určenom priestore podľa jednotlivých druhov v zmysle ustanovení zákona o odpadoch a jeho vykonávacích predpisov. Skladové kontajnery, betónové skelety a iné priestory na uskladnenie sú umiestnené v ohradenom vymedzenom priestore. Odpady kategórie nebezpečné sa v prevádzke nevypúšťajú.

IV.2.5 Zdroje hluku a vibrácií

Zdrojom hluku a vibrácií v posudzovanom území a jeho okolí je iba automobilová doprava na blízkej komunikácii. Odpad z prevádzky sa bude sa vyvážať cca 1-krát týždenne. Prevádzka nemá výrazný vplyv na pôsobenie hluku. Limitné hodnoty vibrácií a hluku nebudú počas prevádzky prekročené. Dopravné zaťaženie územia oproti súčasnej situácii nebude zvýšené. Pre posúdenie zdrojov hluku vychádzame zo základných legislatívnych predpisov, ktoré stanovujú hygienické kritéria pre zaťaženie hlukom :

- •Zákon 126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve
- •Nariadenie vlády SR č. 115/2006 Z.z., o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.
- •Nariadenie vlády SR 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prístupných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Prístupné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí :

Pozemná doprava pre denný pracovný režim - 60 dB, iné zdroje hluku pre denný pracovný režim - 50 dB. Navrhovaná technológia nebude mať nočnú ani večernú prevádzku, preto večer a noc neposudzujeme. Prevádzka je situovaná v intraviláne obce Sedlice, takmer na konci obce. Posledný dom je vo vzdialenosti asi 150 metrov. Najbližší rodinný dom je po ľavej strane za obecnou komunikáciou vo vzdialenosti asi 40m.

Nepredpokladáme, že hlukom budú ohrození obyvatelia najbližších obytných častí. Intenzita automobilovej dopravy na príjazdovej komunikácii do objektu navrhovanej činnosti sa nezvýši. Posudzované hladiny hluku v zmysle NV SR č. 339/2006 Z.z. a NV SR č. 115/2006 Z.z. vzhľadom na charakter prevádzky a kapacitu sa oproti súčasnému stavu nezvýšia. Navrhovaná prevádzka nespôsobí prekročenie stanovených prípustných hodnôt. Vibrácie nie sú predmetom súvisiacim s navrhovanou činnosťou, počas realizácie činnosti nebudú vznikať škodlivé vibrácie, ktoré by mohli ovplyvniť pracovníkov prevádzky a okolité prostredia.

IV.2.6 Žiarenie, teplo, zápach

V súvislosti s navrhovanou činnosťou nebude vznikať žiarenie alebo teplo. Žiarenie ani iné fyzikálne polia sa v súvislosti s prevádzkou navrhovanej činnosti nevyskytujú. Prevádzka zariadenia na zber odpadov nebude mať vplyv na ľudský organizmus a okolité životné prostredie. Pri vykonávaní činnosti zberu sa nepredpokladá vznik zápachu. Zariadenie na zber odpadu sa nachádza cca 40 m od najbližšieho obytného domu za obecnou komunikáciou.

IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

IV.3.1 Priamy vplyv na životné prostredie

V rámci prevádzkovania zariadenia a vykonávania navrhovanej činnosti na určenom mieste nebude mať činnosť žiaden vplyv a nebude zdrojom negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Abiotický komplex krajiny

Ovplyvnenie kvality ovzdušia tuhými znečisťujúcimi látkami/množstvom emisií - nie je predpoklad.

Potencionálne ovplyvnenie kvality podzemných vôd pri vzniku mimoriadnej situácie - nie je predpoklad, v prevádzke sa bude nakladať s odpadmi kategórie ostatné. Plocha zberne je spevnená, dažďové vody sú odvádzané drenážou do potoka.

Biotický komplex krajiny, socioekonomického komplexu krajiny

Vplyvy sa nepredpokladajú. Nepredpokladá sa ovplyvnenie biotického komplexu krajiny, obyvateľstva, dopravy, hluku, služieb, priemyslu.

IV.3.2 Nepriamy vplyv na životné prostredie

Počas prevádzky nebude zariadenie zdrojom nepriamych negatívnych vplyvov na životné prostredie. Činnosťou zariadenia nedôjde k záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Realizácia činnosti významne neovplyvní súčasný krajinný obraz. Vzdialenosť významných prírodných ekosystémov od lokality zámeru je dostatočná, preto nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia geofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia prevádzkou ani počas činnosti zariadenia.

Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Nepredpokladáme nepriaznivé priame ani nepriame vplyvy na stabilitu horninového prostredia a reliéfu. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v jestvujúcej stavbe z tohto dôvodu sa nepredpokladá žiaden vplyv na horninové prostredie a reliéf. Vplyvy sú dané povahou prevádzky a vstupmi a výstupmi. Ich trvanie je dané trvaním prevádzkovania navrhovanej činnosti. Prienik do horninového prostredia, nepredpokladá sa. Prevádzka je zabezpečená spevnenou plochou. V prípade úniku ropných látok na plochu bude ihneď zabezpečené ich odstránenie vhodnými absorbentami. Objekt zberne je navrhnutý tak, aby v maximálnej miere eliminoval vznik takýchto situácií. Pri dodržaní technologických postupov a bezpečnostných opatrení je táto situácia málo pravdepodobná.

Charakter navrhovanej činnosti neovplyvní vlastnosti horninového prostredia. Na hodnotenom území sa nevyskytujú žiadne ťažené ani výhľadové ložiská nerastných surovín, realizácia činnosti nebude mať vplyv na ťažbu. Navrhovaná činnosť nezasahuje do ložísk nerastných surovín, a preto nebude mať na ne žiaden vplyv. V súvislosti s prevádzkovaním navrhovanej činnosti sa neočakáva vznik geodynamických javov, ako zosuvov a pod..

Vplyv na pôdu

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy a nebude ovplyvňovať kvalitu pôdneho profilu znečisťujúcimi látkami. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v jestvujúcom objekte.

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, a to pri náhodných havarijných situáciách, vtedy je nutné vhodnými opatreniami zabrániť aby nedošlo ku kontaminácii pôdy. Pri prevádzke zariadenia nie je predpoklad negatívneho ovplyvnenia pôdy.

Vplyv na povrchovú a podzemnú vodu

Pri navrhovanej činnosti nepredpokladáme vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu počas prevádzky navrhovanej činnosti. Navrhovaná činnosť svojou prevádzkou nebude ovplyvňovať množstvo pitnej a odpadovej vody. Manipulácia s odpadmi bude prebiehať na spevnených plochách, odpad bude skladovaný v kovových kontajneroch. Počas prevádzky zariadenia nevznikajú žiadne prebytočné odpadové vody. Dodržiavaním prevádzkových a

manipulačných predpisov možno eliminovať vznik havarijných stavov. S ohľadom na smer prúdenia podzemnej vody a charakteru areálu nepredpokladá sa nepriaznivý priamy alebo nepriamy vplyv zámeru na vodný zdroj.

Vplyv na pramene a minerálne pramene,

V danej lokalite sa nenachádzajú minerálne pramene, preto prevádzka nemá žiadny negatívny priamy vplyv na minerálne pramene.

Havárie

Pri prevádzke zariadenia sa nakladá iba s odpadmi kategórie ostatné. V prípade pádu, zosuvu odpadu a pod. nemôže dôjsť k úniku žiadnych látok ohrozujúcich vodu alebo ovzdušie.

Vplyv na ovzdušie

Pri charaktere navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú žiadne vplyvy na znečisťovanie ovzdušia počas prevádzky zariadenia na zber odpadu ani presiahnutie emisných limitov znečisťujúcich látok do ovzdušia. Pri nakladaní s odpadmi sa nepredpokladá vznik a šírenie zápachu v rámci areálu navrhovanej činnosti a jej blízkeho okolia.

Vplyv na klimatické pomery

Celková klimatická situácia nebude touto činnosťou ovplyvnená.

Vplyv na rastlinstvo a živočíšstvo

Navrhovanou činnosťou nedôjde k zásahu do vegetačného krytu. Realizácia navrhovanej činnosti si nevyžiada výrub stromov a kríkov. Navrhovanou činnosťou nevznikajú žiadne bariérové prvky pre faunu. V dotknutom území navrhovanej činnosti sa nenachádzajú biotopy európskeho ani národného významu. Na území navrhovanej činnosti sa nenachádzajú chránené ani vzácne druhy drevín. Vplyvy na vegetáciu z hľadiska prevádzky navrhovanej činnosti sú minimálne. K stretom so živočíštvom v etape prevádzky navrhovanej činnosti nebude dochádzať, areál je zabezpečený oplotením.

Vplyv na biodiverzitu

Vplyvy hodnotenej činnosti na biodiverzitu v hodnotenom území a jeho bezprostrednom okolí sú nulové. Migračné cesty živočíchov, ako aj existencia vodných ekosystémov sa nezmení.

Vplyv na obyvateľstvo

Najbližšie rodinné domy sa nachádzajú vo vzdialenosti cca 40 - 150 m. Nepredpokladajú sa žiadne škodlivé vplyvy na obyvateľstvo. Prevádzkou navrhovanej činnosti bude dochádzať k zberu odpadov, v dôsledku čoho sa tým príspeje v regióne k zníženiu negatívnych vplyvov na životné prostredie. Pri dodržiavaní pracovných postupov ako aj bezpečnostných predpisov navrhovanou činnosťou nebudú vznikať pre pracovníkov ani občanov žiadne pracovné riziká.

Vplyv na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Navrhovaná činnosť svojím technickým a funkčným prevedením nebude meniť súčasnú štruktúru a využívanie krajiny, neprejaví sa negatívne na štruktúre a na scenérii krajiny. Navrhovaná činnosť neovplyvní súčasnú scenériu z dôvodu umiestnenia zberne už v existujúcom objekte.

Vplyv na dopravu

Priame vplyvy na dopravu a dopravné zariadenia sú prakticky zanedbateľné. Vývoz sa bude realizovať podľa potreby, predpokladá sa 1x za 2 týždne až 1x mesačne.

Vplyv na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Priestor určený pre realizáciu posudzovanej činnosti je bez vplyvu na rekreáciu a cestovný ruch. Zaťaženie širšieho okolia je minimálne, bez negatívnych vplyvov.

Vplyv na infraštruktúru

Odvoz odpadov sa bude vykonávať po hlavných dopravných trasách bez mimoriadneho zvýšenia zaťaženia.

Vplyv na kultúrne a historické pamiatky

Realizácia posudzovanej činnosti neprichádza do konfliktu s objektmi kultúrnej alebo historickej hodnoty.

Vplyv na archeologické náleziska

Hodnotená činnosť nebude mať žiaden vplyv na archeologické náleziská.

Vplyv na paleontologické náleziská a význam geologické lokality

V hodnotenom území nie sú známe žiadne paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Prevádzka objektov v žiadnom prípade nebude ovplyvňovať kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, ani miestne tradície.

Iné vplyvy

Nie sú známe.

IV.4 Hodnotenie zdravotných rizík.

Znečisťujúce látky pochádzajúce z priemyslu, poľnohospodárstva a ďalších zdrojov, sú pre ľudský organizmus cudzorodé a v závislosti od ich charakteru a kvantity ohrozujú resp. narušujú zdravie človeka. Na zhoršené zdravie obyvateľov a ich zvýšenú úmrtnosť v niektorých regiónoch jednoznačne vplýva znečistené alebo poškodené životné prostredie,

kombinované so životným štýlom, úrovňou zdravotníckej starostlivosti i fyzickou, genetickou dispozíciou.

Environmentálny aspekt však na viacerých lokalitách výrazne dominuje a prostredníctvom škodlivých látok má karcinogénne, teratogénne a ďalšie nepriaznivé účinky na ľudské zdravie a vek. Exaktné výskumy napríklad štatisticky preukázali, že 60-90% rakovinových ochorení je spôsobených stavom životného prostredia.

Pri navrhovanom režime prevádzkovania zberného strediska nedôjde k významnejším zmenám, ktoré by negatívne ovplyvnili jednotlivé zložky životného prostredia resp. zdravie obyvateľstva. Navrhovaná činnosť nie je zdrojom rizikových látok a ani ďalších vplyvov, ktoré by sa mohli negatívne prejaviť.

Prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Prevádzkovými opatreniami a dodržiavaním platných bezpečnostných a hygienických limitov navrhovaná činnosť nebude zdrojom toxických alebo iných škodlivín

Pracovníci budú poučení o spôsobe manipulácie so zbieranými druhmi odpadu. Pri práci s odpadmi budú používať osobné ochranné pracovné prostriedky, predovšetkým ochranný odev a rukavice.

Charakter a rozsah činnosti nepredstavuje zvýšenú produkciu emisií, ktoré by viedli k prekročeniu noriem kvality životného prostredia a zaťažili obyvateľov blízkych okolitých domov. Stavebné práce už nebudú vykonávané. Zariadenie musí byť prevádzkované v súlade s platnými predpismi o bezpečnosti práce a ochrane zdravia pri práci, a to najmä v súlade so zákonom č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Priamo do riešeného územia nezasahuje žiadne chránené územie, resp. ochranné pásmo. V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. ochrane prírody a krajiny tu platí prvý stupeň ochrany.

Posudzovaný areál sa nachádza v zóne obce Sedlice, kde nie je evidovaný žiaden trvalý výskyt chránených druhov rastlín ani živočíchov. V objekte určenom na realizácii prevádzky, alebo v blízkom okolí sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy resp. významné segmenty z hľadiska ochrany prírody. Navrhované zariadenie nezasahuje do žiadnych veľkoplošných alebo maloplošných chránených území. Navrhované vtáčie územia sa v záujmovom území nevyskytujú (Územie NATURA 2000 v SR, ŠOP SR Banská Bystrica, 2005).

Vzhľadom na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území, funkciu a charakter navrhovanej činnosti, kvalitu a kvantitu biotickej zložky bezprostredného okolia a na základe možných identifikovateľných a predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie možno konštatovať, že navrhovaná činnosť nebude mať vplyv ani v kombinácii s inou činnosťou na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území alebo na územie európskeho významu.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Zber vybraných odpadov je jednou z činností, ktoré patria do oblasti nakladania s odpadmi. Realizácia zberu, ako aj ďalšie činnosti nakladania s odpadmi sa riadia platnou legislatívou, ktorá upravuje podmienky ich vykonávania. V predchádzajúcich častiach zámeru boli identifikované a charakterizované všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa môžu objaviť v súvislosti s realizáciou zámeru.

Cieľom špecifikácie vplyvov navrhovaného zámeru na jednotlivé zložky prírodného, krajinného a sociálneho prostredia je podchytenie tých okolností, ktoré by závažným spôsobom modifikovali existujúcu kvalitu životného prostredia, či už v pozitívnom, alebo negatívnom smere.

Konštatujeme prevahu pozitívnych vplyvov s dlhodobým účinkom nad negatívnymi vplyvmi s krátkodobým účinkom. Súčasne všetky vyvolané nepriaznivé vplyvy vykazujú charakteristiky vplyvov zmierniteľných vhodne nastavenými eliminačnými a ochrannými opatreniami.

Tabuľka č. 22: Vplyvy na životné prostredie

	VPLYVY NA ŽIVOTNÉ P/ROSTREDIE							
	Pozitívny	Negat.	Bez vplyvu	Krátko-dobý	Dlhodobý	Trvalý	Priamy	Nepriamy
Biotopy	-	-	X	-	-	-	-	-
Prvky ÚSES	-	-	X	-	-	-	-	-
CHKO,CHVO	-	-	X	-	-	-	-	-
Scenéria krajiny	-	-	X	-	-	-	-	-
Odpady	X	-	-	-	X	-	-	-
Ovzdušie	-	-	X	-	-	-	-	-
Voda	-	-	X	-	-	-	-	-
Infraštruktúra	-	-	X	-	-	-	-	-
Doprava	-	X	-	X	-	-	-	-
Pôda	-	-	X	-	-	-	-	-
Horninové prostredie	-	-	X	-	-	-	-	-
Hluk	-	X	-	X	-	-	X	-
Obyvateľstvo	X	-	-	-	X	-	-	X
Zamestnanosť	X	-	-	-	X	-	X	-

IV.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.

Pri realizácii navrhovanej činnosti sa vzhľadom na umiestnenie, rozsah a charakter navrhovanej činnosti nebudú produkovať emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu alebo cezhraničnému negatívne vplyvu na zložky životného prostredia susedných štátov. Posudzovaná činnosť nepresiahne svojim vplyvom štátne hranice SR.

IV.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Navrhovaná činnosť bude znamenať hlavne prínos pri nakladaní s odpadom a vhodnom spracovaní tohto odpadu. Nebude mať žiadny negatívny vplyv na súčasný stav životného prostredia. Vzhľadom k polohe zberného strediska v hodnotenom území zámer pri dodržaní bezpečnostných opatrení nevyvolá žiadne ďalšie známe súvislosti, ako tie, ktoré boli popísané v predchádzajúcich kapitolách.

IV.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.

Pri realizácii danej činnosti nepredpokladáme žiadne riziká, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť vlastnosti dotknutého územia a podmienky života. Pod prevádzkovými rizikami rozumieme predovšetkým možnosť vzniku nehôd a havarijných udalostí v priestoroch prevádzky Zberne odpadu. Celý priestor prevádzky je na spevnenej ploche. Pri náhodných únikoch kvapalín z motorových vozidiel menšieho rozsahu bude aplikovaný vapex alebo piliny, čím sa zabráni rýchlemu prieniku látok škodiacich vodám do podlažia. Absorbenty budú zneškodňované alebo zhodnocované oprávnenými firmami na nakladanie a zneškodňovanie odpadov.

Najvýznamnejšie riziko prevádzky môže predstavovať požiar, ako nepredvídateľná udalosť, pri ktorej dochádza k uvoľňovaniu toxických splodín horenia a tepla, ktoré ohrozujú život, zdravie osôb a životné prostredie. Toto riziko bude eliminované podľa platných právnych predpisov na úseku ochrany pred požiarom.

Z hľadiska výsledkov environmentálneho hodnotenia vplyvov činnosti konštatujeme, že nie sú nám známe zásadné problémy, o ktorých by neexistovali potrebné informácie a prijateľné návrhy na ich riešenie.

IV.10 Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Pri zbere ostatného odpadu a dodržiavaní postupu nakladania s odpadom nemôže dôjsť k ohrozeniu žiadnej zložky životného prostredia. Charakter druhotných surovín, ako i množstvo surovín, ktoré bude v zariadení vykupované, nepodmieňujú vznik žiadnej havárie.

Prevádzkovateľ je v rámci vnútornej kontroly prevádzky povinný :

- udržiavať prevádzku v súlade s podmienkami určenými v povolení
- vykonávať v prevádzke opatrenia s cieľom zabrániť znečisťovaniu
- zamedziť vzniku nebezpečného odpadu v prevádzke
- efektívne využívať energie v prevádzke-
- vykonávať opatrenia na prevenciu požiaru a v prípade požiaru vykonať opatrenia obmedzujúce jeho následky,

Opatrenia počas prevádzky

- Zberňu odpadu vybaviť havarijnými prostriedkami a zabezpečiť ju proti požiaru
- Zabezpečiť dodržiavanie bezpečnostných predpisov pri skladovaní a manipulácii s odpadmi.
- Spôsob nakladania s odpadmi počas prevádzky bude zosúladený s legislatívnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva (evidencia, hlásenia)
- Odpady zaradovať podľa Katalógu odpadov; zhromažďovať odpady utriedené podľa druhov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom; označovať ich určeným spôsobom a nakladať s nimi v súlade so zákonom a osobitnými predpismi.
- Odpady odovzdávať len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi; viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov s ktorými nakladá; ohlasovať údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva
- Umožniť orgánu štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve prístup do prevádzkových priestorov, poskytovať požadované informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom; vykonať opatrenia na nápravu uložené týmto orgánom.
- Vykonávať pravidelné školenie pre zamestnancov zberne odpadu z predpisov na úseku Odpadového hospodárstva, BOZP a hygieny práce.
- V priestore zberne odpadov udržiavať čistotu a poriadok
- Dodržiavať v rámci prevádzky povolenú limitnú hodnotu hluku - 70 dB pre výrobné zóny a areály závodov, ktoré platia podľa Vyhlášky MZ SR č. 547/2007 Z.z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prístupných hodnotách hluku, infrazvuku, a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií pri nakladaní s kontajnermi.
- Vybavenie pracovníkov zodpovedajúcimi OOPP a ich dôsledné používanie.
- Počas prevádzky zariadenia rešpektovať a dodržiavať všetky prevádzkové a bezpečnostné opatrenia predpísané na nakladanie s odpadmi.

Nakladanie s odpadmi v prevádzke

- Nakladať s odpadmi v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve, zákona 223/2001 Z.z. a jeho platných novelizovaných vyhlášok.
- Viesť evidenciu o všetkých vzniknutých odpadoch a podávať hlásenia o nakladaní s odpadmi príslušnému úradu.
- Zabezpečiť vhodné nakladanie s odpadmi v celej prevádzke zariadenia, t.j. oddelene zhromažďovať jednotlivé druhy odpadov.

Ochrana zdravia pri práci s nebezpečnými látkami a odpadmi

- Dodržiavať zásady bezpečnosti a zdravia pri práci. Dodržiavať konkrétne povinnosti zamestnávateľa pri práci, ktoré sú obsiahnuté v zákone 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov. Vybavenie pracovníkov zodpovedajúcimi OOPP a ich dôsledné používanie.

Zabezpečenie protipožiarneho zásahu

- V prípade požiaru je k objektu prevádzky zariadenia prístup pre požiarnu techniku jestvujúcimi komunikáciami, ktoré umožnia prístup pre požiarnu techniku priamo k vchodu do objektu. Zásahové cesty sa nemenia.
- V prevádzke zberne bude umiestnený vhodný hasiaci prístroj.
- Umiestnenie prenosných hasiacich prístrojov je na viditeľných a ľahko prístupných miestach vo výške rukoväte max. 1,2 m a stanovište penového hasiaceho prístroja musí byť označené piktogramom /STN 92 0202-1/.

Opatrenia pre prípad mimoriadnej udalosti a havárie

Úraz

V prípade pracovného úrazu je zamestnancovi poskytnutá prvá pomoc vyškoleným zamestnancom pre poskytovanie prvej pomoci, pričom je k dispozícii lekárnička s potrebným vybavením. Ak ide o vážnejší úraz, zabezpečia zamestnanci zariadenia prepravu zraneného do najbližšieho zdravotníckeho zariadenia. Všetky pracovné úrazy je potrebné zaevidovať.

Požiar

Ak ktorýkoľvek zamestnanec zariadenia zistí požiar v zariadení, či strojnom zariadení je povinný o tom okamžite informovať vedúceho zariadenia a ostatných prevádzkových zamestnancov. Podľa rozsahu požiaru začnú všetci zamestnanci s hasením s použitím všetkých dostupných prostriedkov a podľa rozsahu okamžite upovedomia najbližší hasičský zbor. Na požiarne účely je možné využiť aj úžitkovú vodu.

Výskyt túlavých zvierat a hlodavcov

V prípade výskytu túlavých zvierat v areáli alebo prilahlých priestoroch vykoná ich odchyt osoba oprávnená k tomuto úkonu (asanačná služba). Zamestnancom je zakázané dotýkať sa týchto zvierat. V prípade poškodenia oplotenia vykoná opravu poverený zamestnanec.

Technologické opatrenia

Cieľom technologických opatrení je zabezpečenie správneho a ekologicky šetrného zberu odpadov s minimalizáciou rizika.

Iné opatrenia

Akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do vyjadrení, stanovísk a rozhodnutí príslušných orgánov. Medzi iné opatrenia je možné zaradiť štandardné dodržiavanie platných technických, technologických,

organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovaným druhom činnosti ako aj protipožiarne opatrenia počas prevádzky.

IV.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

Jednou z požiadaviek a cieľov environmentálnej politiky Európskeho spoločenstva je práve zachovávať, chrániť a zlepšovať kvalitu životného prostredia, chrániť zdravie ľudí a racionálne využívať prírodné zdroje. Organizovaný zber odpadov je nutnou podmienkou na zabezpečenie ich špecifického spracovania a zhodnocovania za účelom zmiernenia negatívnych vplyvov na životné prostredie. Zabráni sa tým aj zaťažnosti riadenej skládok odpadov, prípadne tvorbe čiernych skládok. Z hľadiska zásad a priorít environmentálnej politiky ide o rozvoj a prevádzkovanie prijateľnej a vhodnej činnosti na úseku odpadového hospodárstva. Pri nerealizovaní navrhovanej činnosti ostane terajší stav nezmenený.

IV.12 Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.

Navrhovaná činnosť je v súlade s rozvojovými koncepciami obce, s platnou legislatívou na úseku odpadového hospodárstva okresu a SR.

IV.13 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.

Predmetom predloženého zámeru Zariadenia na zber odpadov posúdenie odhadovaných vplyvov daného zariadenia. Podmienky, návrhy, alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk k zámeru budú akceptované v potrebnom a objektívnom možnom rozsahu a budú predmetom pre realizáciu zariadení a uvedenie týchto do prevádzky v súlade so všeobecnými a osobitnými predpismi. Na základe skutočností, ktoré sú uvedené v predchádzajúcich úsekoch, navrhovateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona.

Pri hodnotení vplyvov činnosti sa vychádzalo z:

- analýz prírodných podmienok (hydrogeológia územia, geológia, pôdy, vody, klíma, biota a pod.),
- analýzy poznatkov o území (obyvateľstvo, infraštruktúra, hospodárske aktivity a pod.)
- charakteristiky zdrojov znečistenia (horninové prostredie, ovzdušie, vody, pôdy a pod.)
- identifikácie stretov záujmov v území (ekostabilizujúce prvky, prvky územnej ochrany a iné),
- charakteru navrhovanej činnosti (zohľadnenie vstupov a výstupov),
- identifikácie vplyvov na životné prostredie a človeka

- návrhu opatrení na minimalizáciu, elimináciu a kompenzáciu nepriaznivých, resp. negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie.

Z výsledkov hodnotenia a vzhľadom na prijaté opatrenia vyplýva, že predpokladané vplyvy zámeru sú minimálne a nepredstavujú riziko ohrozenia zložiek životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku.

Preto navrhujeme týmto predloženým zámerom ukončiť posudzovanie.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu (vrátane porovnania s nulovým variantom).

V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Zákon č. 24/2006 Z.z. v prílohe č. 10 uvádza kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona. Pri tvorbe súboru kritérií je nutné definovať najvýznamnejšie environmentálne aspekty, t.j. tie oblasti, ktoré sú pre navrhovanú činnosť a prostredie, do ktorého je umiestnená relevantné.

Pri stanovení kritérií hodnotenia sa vychádzalo z predpokladu, že každá činnosť v území môže mať vplyv na stav ktorejkoľvek zo zložiek životného prostredia, ako aj na krajinnno-ekologické a sociálno-ekonomické charakteristiky dotknutého územia.

Najdôležitejšími kritériami pri hodnotení variantu boli:

- súčasný stav jednotlivých zložiek životného prostredia hodnotený podľa kritérií daných právnymi predpismi platnými pre danú oblasť, resp. odporučeniami a z nej vyplývajúca únosnosť,
- súčasná zraniteľnosť zložiek životného prostredia dotknutého územia daná predovšetkým ich súčasnou environmentálnou záťažou a zraniteľnosťou voči výstupom z posudzovanej činnosti,
- súčasné poznatky o vývoji v tejto oblasti z hľadiska environmentálneho a socioekonomického,
- bezpečnosť nakladania s odpadmi v navrhovanej prevádzke zberu odpadov z hľadiska prevádzky, zdravotné riziká, sociálno-ekonomické súvislosti, charakter a účel činnosti.

V.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Zámer navrhovanej činnosti je predkladaný na posúdenie v jednom variantnom riešení, ktoré zahŕňa realizáciu prevádzky zariadenia na zber odpadov na existujúcej prevádzke. Účelom posudzovanej činnosti je prevádzka zariadenia na zber odpadov kategórie ostatné odpady – kovový odpad a papier. V prevádzke zariadenia bude činnosť v zmysle príslušných ustanovení zákona NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“). Prevádzka je vybudovaná podľa príslušných právnych predpisov. Areál, v ktorom sa bude

vykonávať zber odpadov, je v prenájme prevádzkovateľa a navrhovateľ nemá k dispozícii iné vhodné priestory na vykonávanie posudzovanej činnosti.

V zmysle § 22 ods.7 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, navrhovateľ požiadal Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, o upustenie od požiadavky variantného riešenia.

Upustenie od variantného riešenia zdôvodňujeme skutočnosťami, ktoré sme uviedli v zámere, s prihliadnutím aj na ďalšie skutočnosti a to :

- zber a zhromažďovanie odpadov je jednoduchou činnosťou,
- využitie vhodných existujúcich priestorov,
- vhodnou lokalizáciou navrhovanej činnosti,
- vysporiadané vlastnícke vzťahy, s dobrým dopravným napojením, existujúcimi inžinierskymi sieťami.
- žiadne nároky na záber poľnohospodárskej pôdy,
- naplnenie cieľov odpadového hospodárstva na skvalitnenie služieb zberu vymenovaných druhov odpadov, ich roztriedenia podľa druhov, zhromaždenia a zabezpečenie odvozu na zhodnocovanie odpadov.

Vzhľadom na to, že predmetná činnosť neohrozí súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, ale prispeje k vylepšeniu nakladania s odpadmi, je predmetom hodnotenia len variant nulový a jeden variant riešenia.

V.3 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Cieľom zámeru navrhovateľa je prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov a na ich následné odovzdanie konečným spracovateľom a prevádzkovateľom zariadení, ktorí sú oprávnení na ich ďalšie materiálové využitie. Prevádzka nebude produkovať hluk, odpady, odpadové vody a pod. Po uvedení do prevádzky sa neočakávajú významné priame ani nepriame negatívne vplyvy na životné prostredie. Rozhodujúcou výhodou variantu je rozšírenie možnosti zhodnotenia kovových odpadov pôsobením činnosti prevádzky zberu odpadu v oblasti.

Vzhľadom na charakter činnosti, vhodnosť územia na vykonávanie navrhovanej činnosti, vyhovujúce krajinné a ekologické ukazovatele, priaznivý dopad na sociálnu a ekonomickú situáciu v posudzovanej oblasti je lokalita považovaná za vyhovujúcu vo vzťahu k potenciálu účinkov na kvalitu prostredia.

Výber lokality a navrhovaná činnosť v uvedenom území je optimálna pre využitie daných priestorov a priblíženie služieb zberu odpadov.

Na základe analýzy všetkých významných funkčných vzťahov v krajine sa odporúča navrhnutý variant realizácie navrhovanej činnosti.

VI. Mapová a iná dokumentácia - prílohy zámeru:

Mapová dokumentácia

Mapová príloha č.1 – Chránené vtáčí územia v blízkosti záujmového územia
(v texte)

Mapová príloha č.2 - Chránené územia SR (v texte)

Mapová príloha č.3 - Výpis z katastra nehnuteľností

- Mapová príloha č.4 – Letecký snímok a) b)
- Mapová príloha č.5 - Širšie vzťahy – umiestnenie navrhovanej činnosti v rámci okresu Prešov
- Mapová príloha č.6 – Širšie vzťahy – umiestnenie navrhovanej činnosti v rámci obce Sedlice
- Mapová príloha č.7 – Umiestnenie prevádzky

Ďalšie prílohy

- Príloha č. 8 – Zmluva o nájme pozemku
- Príloha č. 9 – Výpis zo živnostenského registra
- Príloha č. 10 - Rozhodnutie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove, č. 2013/03497-03/E.11-Pa zo dňa 14.1.2014.
- Príloha č. 11 - Záväzné stanovisko Obce Sedlice, Obecného úradu Sedlice, č.j.: 31/2014 zo dňa 30.1.2014
- Príloha č. 12 - List Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, č. OU-PO-OSZP3-2014/013201-02 zo dňa 31.3.2014 – upustenie od variantného riešenia zámeru.

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

V procese hodnotenia vplyvov zámeru činnosti sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane dokumentácií environmentálnych, z dostupných podkladov o technológii a zariadeniach, z konzultácií a skúseností s obdobnými zámermi činnosti, ako aj z ďalších právnych a odborných podkladov.

Pri spracovaní zámeru boli použité metódy – zber podkladov, zisťovania v teréne, analýzy, následné syntetické spracovanie, mapové, textové a grafické podklady.

Zoznam použitých materiálov:

Literatúra

- Vývoj obyvateľstva v SR a krajoch v r. 2012, ŠÚ SR Bratislava
- Sociálno-ekonomická analýza okresov Prešov, Sabinov a Stará Ľubovňa, Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Prešov, 2011
- Územný plán obce Sedlice, 2008
- Informačná databáza obecného úradu v Sedliciach,
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011 - 2015
- Hydrologická ročenka, SHMÚ 2009
- Mazúr, E., Lukniš, M., 1980. Regionálne geomorfologické členenie
- Atlas krajiny Slovenskej republiky, MŽP SR, Bratislava, 2002
- Správa o vodnom hospodárstve SR v roku 2003, Bratislava, jún 2004.
- Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2003-2004, SHMÚ Bratislava.
- Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky za rok 2004, Slovenská agentúra životného prostredia

- Správa o stave životného prostredia Prešovského kraja, 2002, SAŽP
- Súvisiace zákony, právne normy a STN.
- ŠÚSR, Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov, 2011

Legislatíva:

- Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 310/2013 ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení
- Vyhláška č. 24/2003 v platnom znení, ktorou sa vykonáva zákon 543/2002 Z.z.
- Nariadenie vlády SR č. 249/2003 Z.z., ktorou sa ustanovujú zraniteľné a citlivé oblasti
- Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách v platnom znení (vodný zákon)
- NV SR č. 40/2002 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami,
- Vyhláška č. 284/2001 MŽP SR, Katalóg odpadov
- Vyhláška č. 706/2002 Z.z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia
- Vyhláška č. 705/2002 Z.z. o kvalite ovzdušia
- Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v platnom znení
- Zákon č. 314/2001 Z. z. a vyhl. č. 94/2004 Z. z., ktorá ustanovuje základné technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb
- Zákon č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí
- NV SR č. 339/2006 Z.z. podrobnosti o prípustných hodnotách hluku
- Zákon NR SR č. 2/2005 Z.z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí.

Internetové zdroje:

www.sazp.sk
www.culture.gov.sk
www.pamiatky.sk
www.portal.gov.sk
www.air.sk
www.shmu.sk
www.sopsr.sk
www.enviroportal.sk
www.google.com
www.zbierka.sk
www.harber.webz.sk
www.obce.sk
www.e-obce.sk
www.upsvar.sk
www.enviro.gov.sk
www.vupu.sk

VII.2 Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

1. Rozhodnutie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove, č. 2013/03497-03/E.11-Pa zo dňa 14.1.2014.
2. Záväzné stanovisko Obce Sedlice, Obecného úradu Sedlice, č.j.: 31/2014 zo dňa 30.1.2014.
3. List Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie, č. OU-PO-OSZP3-2014/013201-02 zo dňa 31.3.2014 – upustenie od variantného riešenia zámeru.

VII.3 Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie zámeru

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke podľa Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z.. Informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, prieskumov, meraní a hodnotení týkajúcich sa danej lokality, z verejne dostupných zdrojov.

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Zámer bol vypracovaný v Sedliciach február-marec 2013

IX. Potvrdenie správnosti údajov

Spracovatelia zámeru:

Kamil Trojan

Oprávnený zástupca navrhovateľa:

Kamil Trojan

.....